

OKTÓBERLJÓÐ

Rit Gunnars Dal:

Vera (ljóð) 1949

Sfinxinn og hamingjan (ljóð) 1953

Rüdd Indlands (um indverska heimspeki) 1953

Þeir spáðu í stjörnurnar (12 heimspekingar Vesturlanda) 1954

Sfinxinn og hamingjan (ljóð) 2. útg. 1954

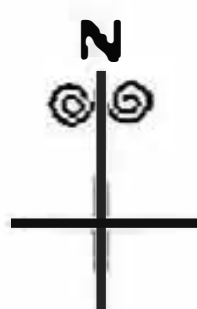
Sókrates (um gríska heimspeki) 1957

Spámaðurinn (ljóð) 1958

Októberljóð 1959

GUNNAR DAL

OKTÓBERLJÓÐ

BÓKAÚTGÁFAN NORÐRI

Kápmmynd:

JÓN ENGILBERTS

Telknágar:

Helga Sveinbjörnsdóttir

Myndamót:

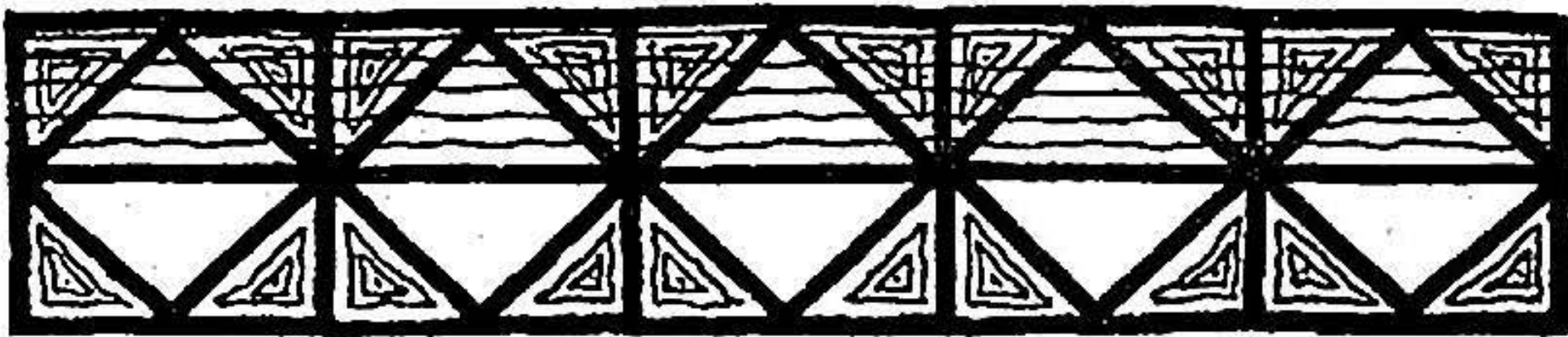
Prentmót h.f.

Prentun:

Prentamiðjan Edda h.f.

I LJÓÐ ÆR VERU

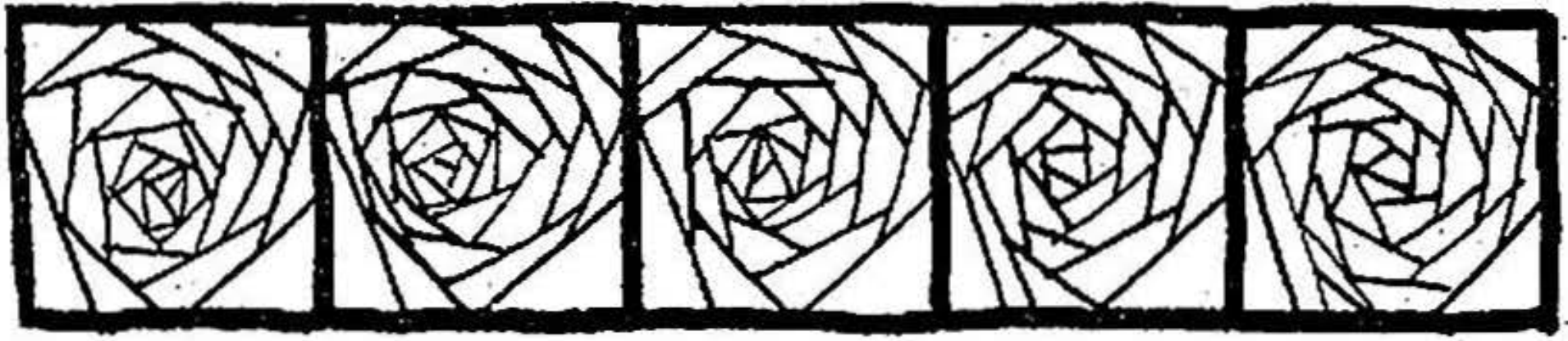
TENINGUM KASTAÐ

Hér er teningum kastað. Síðasta brú þín er brotin,
brúin, sem hínzta undankoma þín var.

Á hólminn er komið umflotinn elfu dauðans,
og örlögum þínum verðurðu að mæta þar.

Upp með sverðið. Þér undankoma er engin,
og aftur ei snúið þú getur frá þessari stund.

Með lífið að veði þú gengur á hólmi við heiminn
og h örfar ei þaðan — nema á dauðans fund.

KASTIÐ EKKI STEINUM

Kastið ekki steinum
í kyrran sjá.
Dvelur ógn í dimmunni
djúpunum frá.

Gárið ekki lognsæinn,
en gleðjizt yfir því,
að himinninn getur speglazt
hafinu í.

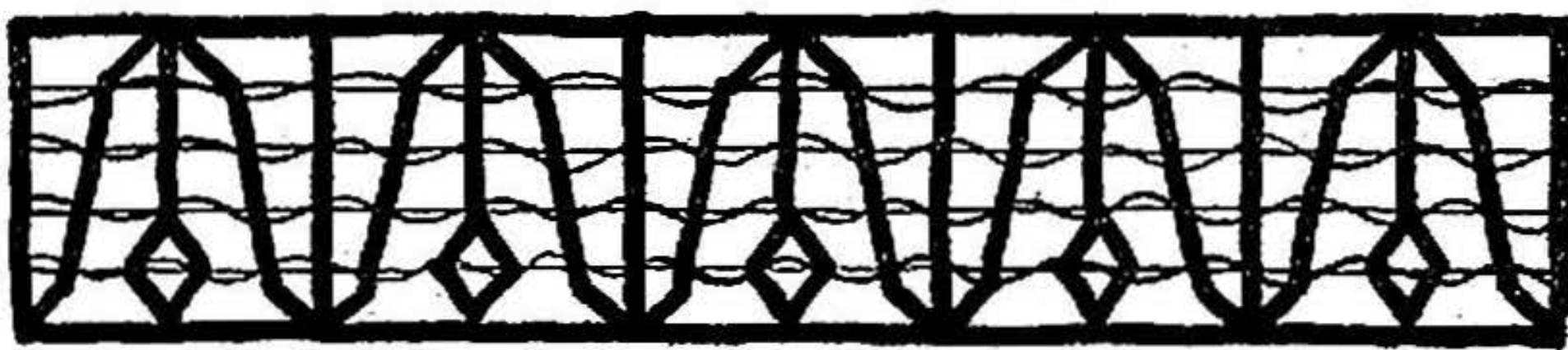

ÚTGEFANDINN

Hann heilsar, brosir og kinkar kolli,
— kunningi og vinur manns. —
Og svikna vináttu sína dylur
með svipmóti hræsnarans.
Góðmennskan og greiðasemin
er gríman hans.

Þótt bróður þel hans þér bregðast kunni
baráttu þinni í
og traust þitt á vininum takmarkist nokkuð,
taktu ei mark á því.
Hann sver þér að bæta svikin gömlu
og svíkur á ný.

Sem framliðnir svipir fariseans
fara og koma þeir enn
með hátignarsvip og háðsglott í laumi
heilsa og kveðja í senn.
Hálfir kunningjar, hálfir vinir,
— og hálfir menn.

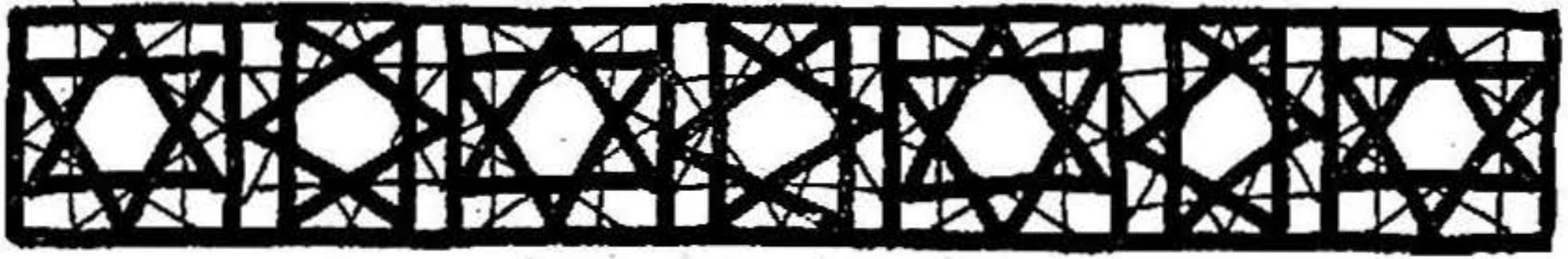

KVÆÐI UM POLL

Á bláum björtum himni
bústað drottins í
lék sér ljósa daga
lítið sumarský.

Og aðdáendur þínir —
allir fara þeir
framhá forarpolli
fylltum sandi og leir.

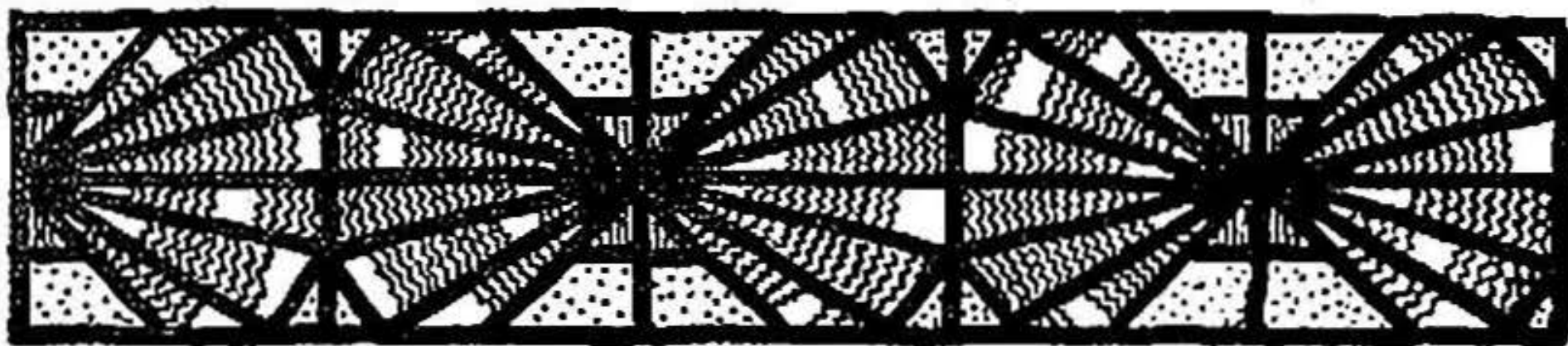
En gæfulausa gufa
við gráan rennustein.
Úr forarpollum jarðar
þú ferð til himins — hrein.

FRÍÐUR

Kom friðargyðja, milda bjarta móðir,
í mjúka arma tak þú barnið þitt
og liljuhvítum legg að brjóstum þínum
í ljúfum draum — og sefa hjarta mitt.
Þú mikli andi alheims, lát mig finna
að ég er einn af dropum vatna þinna.

Lít þú til mín ástaraugum bláum
eilífð þinni, ljúfa gyðja, frá.
Á rökkurströnd af stjörnuljósum himni
stígðu hljótt, og dvel þú jörðu á.
Úr djúpum þínum drauma lát þú skína,
svo dýrð þín lýsi alla veröld mína.

TIL ÞÍN

Nú vil ég með þér vaka
vornótt rökkurljósa.
Anda ilmi þínum
og angan hvítra rósa.
Í augum þér og örmum
eldinn bjarta finna
og bergja í blómaangan
bikar kossa þinna.

Svartir lokkar liðast
um ljósa vanga þína.
Undir enni björtu
augun svörtu skína.
Og brjóst þín liljuljósu
laugast kvöldsins bjarma.
Í faðmi bjartrar nætur
ég fell í þína arma.

Alsæll forðum undi
ég eina nóttu hjá þér,
og okkar ævintýri
enginn tekur frá mér.
Mér gleði þína gafstu,
þú gafst mér eldinn hjarta,
ástir þínar allar
og auð þíns konuhjarta.

Langar nætur líða,
ljósir dagar renna.
Ástir þínar ennþá
í æðum mínum brenna.
En gleði mín er gengin,
grætur nóttin svarta.
— Í gröf þinni eru grafnir
gimsteinar míns hjarta.

Á JÓLANÓTT

Hver blundar rótt og blítt í húni nætur?
Barnið mitt, þú sefur vært í nótt.
En úti vakir einhver sem að grætur
sín örlög, barnið mitt, en sofðu rótt.
Þér yfir vakir ástarstjarnan bjarta,
og augu mild þín gæta, vinur minn,
því auðmýktin, sem er í þínu hjarta,
hún opnað getur sjálfan himininn.

Þig dreymir, barn mitt, — blikað norðurljósum
svo bláar stjörnur næturhimni frá.
Það fellur niður regn af hvítum rósum
á rúðu litla stokknum þínum hjá.
Í dýrð, sem aðeins draumalönd þín geyma,
þar drottning næturinnar hljóðlát fer
og opnar hulda ævintýraheima,
sem aðeins voru byggðir handa þér.

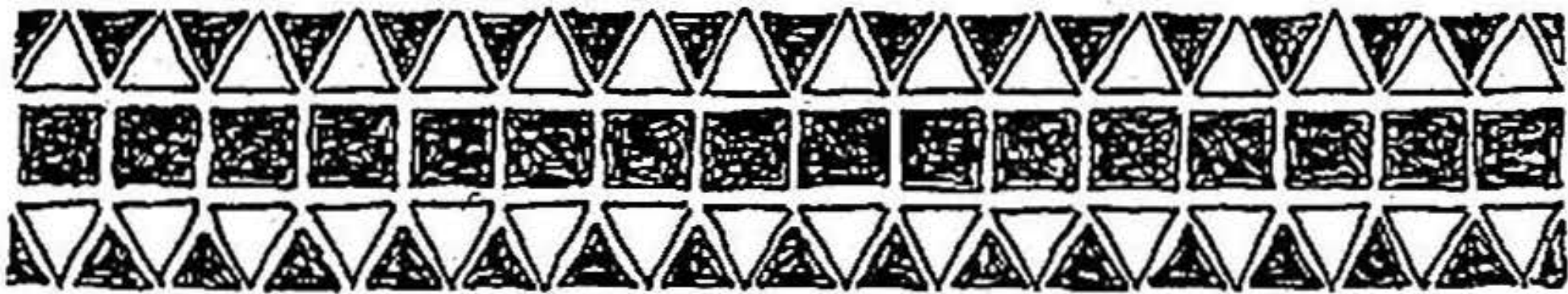
Hún kemur til þín, hvítar rósir anga,
og krýpur engilbjört við stokkinn þinn.
Hún þrýstir mjúkum koss á munn og vanga
og mildar hendur strjúka þér um kinn.
Hún hvíslar að þér: Hvíl í örmum mínum,
að kynjaströndum nýjum þig ég ber.
Ó, barn mitt góða, gleym ei draunum þínum,
— geym ævintýrið vel í hjarta þér.

II MYNDRÍM

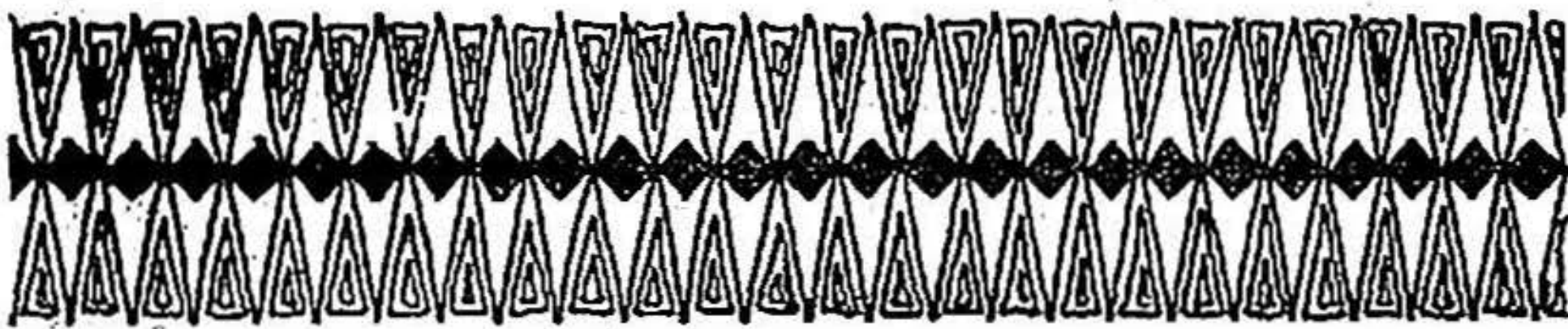

MYNDRÍM

Rósfingruð eins og miðnætursól
kom Venus út í daginn.
Föl eins og morgunmáni
fer Venus út í nóttina.

Dísirnar
leituðu að vöggum gleðinnar.
Vofur fegurðarinnar
leita að gróf sorgarinnar.

Ég leit í spegil lífsins
og sá mynd mína.
Ég lít í spegil lífsins
og sé skugga þess.

HÍÐ FULLKOMNA

Þegar ég var ungur
leitaði ég hins fullkomna ljóss
ofar öllum litum.

Þegar ég var ungur
leitaði ég hins fullkomna söngs
í djúpum allra ljóða.

Og himnesk rödd
úr djúpi þagnarinnar
sagði:

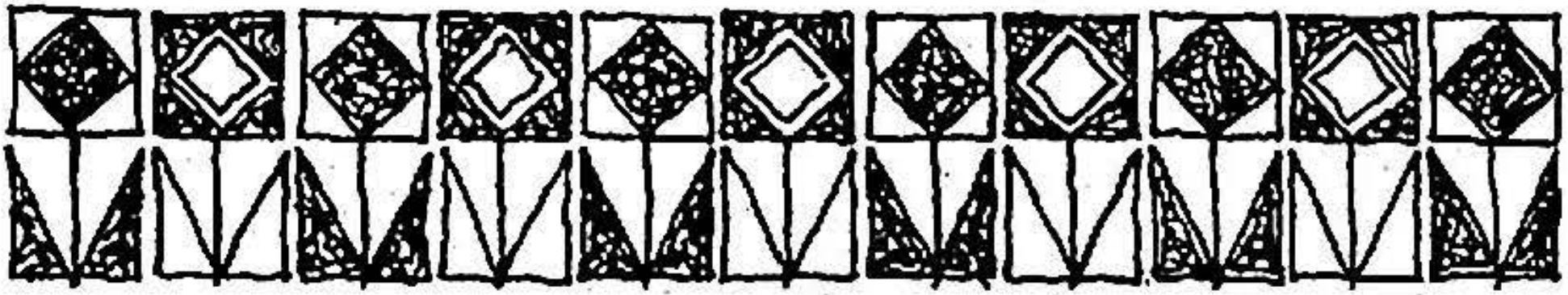
Barnið mitt!

Blik draumsins
í auga veruleikans
sé ljós þitt.

Niður eilífðarinnar
í eyra dagsins
sé söngur þinn.

Barnið mitt!

Horfðu ekki í sólina
til að sjá ljósið!

VOR

Vor.

Ég elska.

Orð hennar voru ilmandi,
eins og rauð og mjúk blöð,
sem opnast
og verða blóm.

Vor.

Ég elskaði.

Orð hans voru ilnlaus,
eins og f öl og visin blöð,
sem falla
og verða mold.

Hún dansar
og svignar mjúklega
í vorvindum sinnar fyrstu ástar.

Hann bíður,
— stírðnaði fastur
í vorinu, seml eið.

Himinninn sér og þegir,
en jörðin er blind og syngur
grænt ljóð sefsins
úr svörtu hjarta moldarinnar.

III

OKTÓBERLJÓÐ

MORGUNN

Austurhimni á
Eygló hár sitt greiddi,
og rósalíni rauðu brá
hún rekkju sinni hvítri frá
og nýjan dag í nakta arma seiddi.
Hann söng þér ástaróð.
Og sólregn féll á svarta jörð,
þar sáinn akur stóð.

DAGUR

Nú Dagur rís í heiðri himindýrð
og hár þitt, Nótt, með geislafingrum strýkur.
Þar demantbjörtum augum upp hann lýkur
og þú roðnar, dökka Nótt, — og flýrð.

Í gervi skálds býr Söngvagyðjan sig
og svönum hvítum niðrá jörðu ekur,
hún með sér ljóss og loftsins þegna tekur
og ljóði sínu, Dagur, krýnir þig.

Og Jörðin vaknar, opnar augu sín,
um andlit hennar leikur daggarsindur,
um glóbjart hárið blómasveig hún bindur,
um brjóst og arma fellir himinlín.

Og Straumagyðjan verður rauð sem vín.
— Þú varir þyrstar niðrað henni teygir.
Í mjúkan faðm hún seiðir þig og segir:
— Kom, sævardjúpin bíða líka mín!

Þú fagnar, Dagur. — Ástir ykkar sér
þín álfabjóð og geislafótum stígur
um blóm og kvist og fram á veginn flýgur
og fléttar dýrlingsbaug um höfuð þér.

Svo björt um mannheim morgundýrð þín skín,
í maídögg þinni barm sinn rósir lauga,
og vöggubarnið rifar annað auga
og undrast hált í hvoru forlög sín.

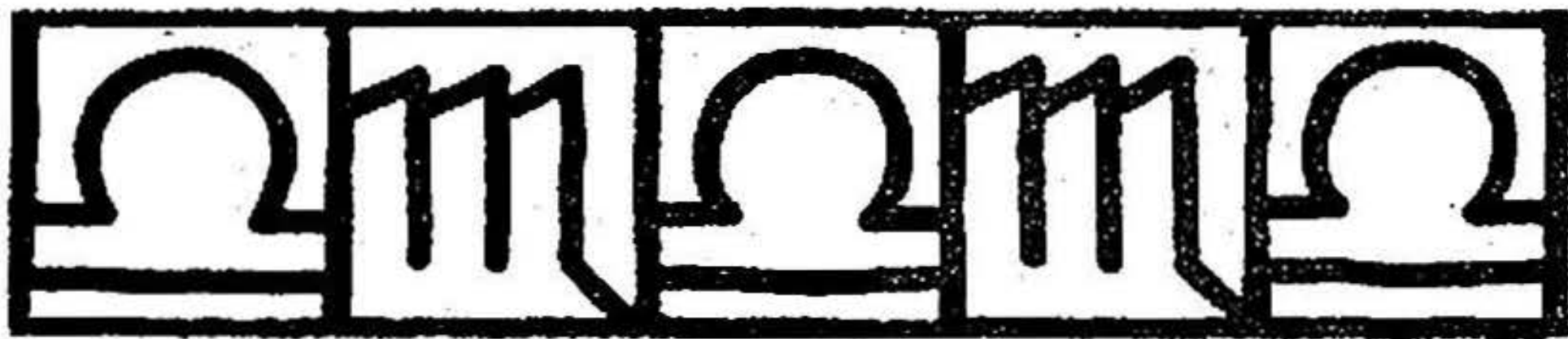
En gyðja fljótsins hefur heillað þig,
þú henni með í aftanskini stígur
á næturströnd, — í opna arma hnígur.
— Svo áður lét hún fleiri kveðja sig!

Sjá hér þitt rekkjulín er rauður sær.
Úr reköldum, er flutu tóm að sandi,
hún býr þér skip. — Svo leggur þú frá landi
til legstaðar, sem engin minning nær.

KVÖLD

Aftanhimni á
andi næturinnar
þeysir mánafjöllum frá.
Feykjast haustský apalgrá.
Blundar litli anginn ömmu sinnar.
Kvöldið komið er.
Með vestanblænum bylgja þung
um bleikan akur fer.

NÓTT

Um eilífð stíga líf og dauði dans
og dansa saman inn í hugans lönd
og vekja báru þær í brjósti manns,
sem byltast upp að næturinnar strönd.

Þá byrjar skáldið enn sitt kvæðakver:
— Það koma spámenn jörð og himni frá,
í húsi skáldsins veig þeir velja sér
og vaka með því fulli sínu hjá.

Það opnar list og söngvum sína höll,
það sjafnardísun skálar háborð við,
unz vizkugyðjan gengur himinfjöll
og guðinn sjálfur opnar lokuð hlið.

Í himnaríki öll þau ganga inn,
og engill draumsins biður skáldið þar
að skapa að nýju heim og himin sinn
um hljóða nótt — — — og spá í stjörnurnar!

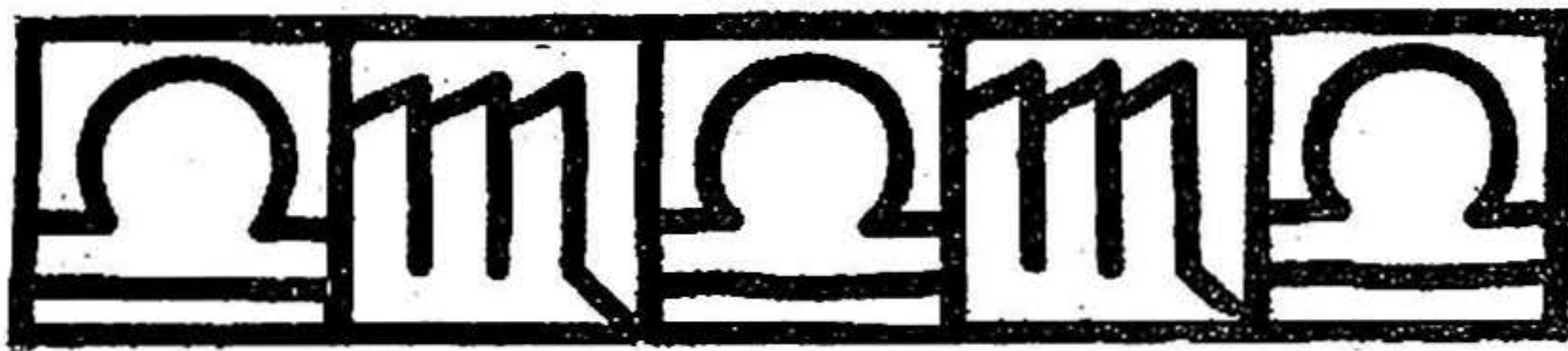
JÖRÐ

Ógnaheimur, ægiveldi dauða,
eldahafrót, bylting, stjarnan rauða,
heimskringla, sem brann í eldi öll.
— Svo hófstu, jörð mín, för á vetrarvegi,
vígð í eldi móti nýjum degi.
Rauðu leiftri sló á logafjöll.

Skírð til stríðs og verka stórra varstu,
veröld dýrs og manns á örmum barstu,
— og blóðug fæddist bylting þeirra hver.
Hærra gervi hverju lífi bjóstu,
úr hverjum neista reginelda slóstu,
því birting guðsins bíður eftir þér.

Í smiðju þinni glóir gullið rauða,
þar gervi ný þú slærð úr eldi og dauða,
og skapar nýjan kynstofn — nýja menn.
Í rústum týnast rauðir minnisvarðar,
rísa af grunni bandaríki jarðar.
— En mannkyn þitt, ó jörð, er ófætt enn.

SÆR

Milt og rótt
sefur sær
í silfurljósi nætur,
brotna log
kóralhvít
í kristalöldum lætur.
Sævarhjartað hraðar slær.
Hlusta, jörð, þér brjósti nær
á æðaslátt
og andardrátt.
Þig kyssir vatnavör.

Ég er útsær af draumum, sem upp til þín stígur,
útsær af vængjuðum draumi, sem flýgur
yfir þig, jörð mín, á óttunnar himni
og yrkir þér ljóð sín í regni og vindum.
Sæbrjóstið lifnar þá, lyftist og hnígur,
en lágróma jörðin í eyra mér hvíslar:
— Hvert ætlar þú náttský á óttunnar himni,
sem eilífar stjörnurnar hverfa mér lætur?
— Og úrsvalur vindurinn yfir mér grætur
útsæ af tárur. — Í regni og straumum
aftur ég hrapa í útsæ af draumum.

Um kóralhaf
og sólarsæ
söngvagyðjan stígur.
Gullfingruð
geislahönd
um gígju hennar flýgur.
Sævarhjartað hraðar slær.
Hlusta, jörð, þér brjósti nær
á æðaslátt
og andardrátt.
Þig kyssir vatnavör.

Um heimsríkið sokkna mitt helmyrkur streymir
í hjarta míns djúpi, sem lykilinn geymir
að grafreitum aldanna, gimsteinum djúpsins,
gimsteinum djúpsins, sem ekkert fær numið
annað en dauðinn. — Og alda mín gleymir
öllu, sem hrynur og skolast í djúpið.
Marmarahöllunum, sögum og söngvum,
siðunum, trúnni og spekinni fornu,

drauminum týnda og dögunum horfðu.
— En djúpið er minnugt á sólir, sem slokkna,
himin, sem myrkvast, og heimsríkið sokkna.

Sjöstjarnan
sæinn á
silfurregni grætur
og demantglit
á dauðamyrk
djúpin falla lætur.
Sævarhjarta, sofðu rótt.
Í sjöstjörnunnar ljósu nótt
í dauðabögn
dularmögn
djúpsins lyfta þér.

Ég er útsær af myrkri á sökkvandi söndum,
særoki hrapandi á rjúkandi ströndum.
Ást mín þar brotnar í brimhvítu löðri
við brjóst þín og ólgandi sogast í djúpið,
og myrkur þess fyllist af minningum sárum.
Ó, máni og stjörnur, hví elska ég landið,
auglit þitt, jörð, sem um eilífð mér verður
ókunnur heimur og fjarlægur draumur?
Ó, jörð, ég er villtur og stórhöggur straumur,
straumur af svipum og hafdjúpsins öndum,
sem landnámsins bíða á sökkvandi söndum.

HIMINN

Tze út í nóttinni og auðninni undi —.
Þar óx út úr dauðanum lífseikin bjarta,
og ræturnar grófust í sandana svarta,
en silfurregn mánans af blöðunum hrundi.
Og þögnin í laufkrónu líftrésins gisti
og ljóð sín þar hvíslaði á stjarnanna tungu.
Djúpbláar klukkur í kvistum þess sungu.
Í krónu þess náttaðist eilífur friður.
Sem goðkynjað líf ofar gröfum og dauða
af greinum þess losnaði aldinið rauða
og féll gegnum októbernóttina niður.

Tze reit þar kvæði með kínverskum stöfum,
sem kóralbjart musteri Himninum reisti.
— Þar örlagaflækjur hans elífðin leysti
á eyðimörk spekinnar fullri af gröfum
vísdóms og fræða, sem urðu þar úti.

Á eyðimörk spekinnar fullri af beinum
undir lífrésins eilífu greinum,
— í auðninni fullri af spámannagröfum,
gróf hann upp lífrésins rauðhvítu rætur.
Í rökkvaðan sand hinnar austrænu nætur
Tze reit sitt kvæði með kínverskum stöfum.

Októbervindar í sandinum sungu
síðan það kvæði — og brot þess má heyra
í hambrigðum mörgum hvert hlustandi eyra,
því hljómfall þess geymdist á vindanna tungu.
Hvert orð þess sem logi af loga var sleginn
og leiftrin í kliðmjúkri hrynjandi brunnu
og saman við lífið og söngva þess runnu,
er silfurduft stjarnanna um nóttina hrundi:
— Í lífrénu jarðneska leiftraði andinn
í ljóðinu um himininn skrifað í sandinn,
er Tze út í nóttinni og auðninni undi.

LÍF

Líf?
Vegurinn rauði.
Vegurinn hvíti.
Dauði?

Dauði?
Vegurinn hvíti.
Vegurinn rauði.
Líf?

TVÖ BLÓM

Það er —
hið rauða blóm.
Mitt í draumarósum dökkum
á dauðafljótsins holu bökkum
líkt og logi rís.

— — — —

Hann var —
hinn grái steinn.
Eldsins rauða ægiveldi
aleinn huldi skuggafeldi.
— Hvaðan komstu, blóm?

Hún var —
hin myrka mold.
Upphaflegast er „hið dauða“.
— Hví óx á jörðu blómið rauða?
— Hvaðan komstu, líf?

Hvað kom —
sem eigi var?
Fæðing? „Dauði“? Framrás? Hröpun?
Fullkomnunin? Eyðing? Sköpun?
— Upphaf eigi var.

Allt var —
þar eilífð frá.
Sjónhverfing um öróf alda
augað lítur þúsundfalda.
— Líf og andi er.

— — — —

Það er —
hið hvíta blóm.
Mitt í reit af liljum ljósum
há lífelfunnar silfur-ósum
— hið hvíta bjarta blóm.

FLJÓTIÐ RAUÐA

Hring sinn allan aldur fer
um andlit heimsins fljótið rauða,
fullt af lífi — fullt af dauða,
feikn og eitri drekkt í þér
úr ásýnd heimsins er:
Þú, jörð, í fljótið falla lætur
feigðarstraum um þungar nætur
og skarlatsdökkar skuggaár.
Skolast opin sár,
er harma sína heimur grætur.
Hrynja blóðug tár.

Hring sinn allan aldur fer
um andlit heimsins fljótið rauða,
fullt af lífi — fullt af dauða.
Fegurð lífsins skráð af þér
á andlit heimins er:
Þér andi himins yfir flýgur,
í öldur þínar dýrð hans hnígur
og breiðist brjóst þín á.
Bros þitt lifnar þá
í augum þér og aftur stígur
ásýnd heimsins frá.

Þar sem rýkur rauður þeyr
á rökkurmótum lífs og dauða,
fellur áfram fljótið rauða
um farveg sinn úr dökkum leir.
Og, jörð, þinn rökkurreyr
dökkri vör í djúpið sekkur.
drekkur líf og þorstann slekkur.
Og, jörð, í blakkan bakka sinn
sig brýtur fljótið inn,
með rauðum vörum dökkan drekkur
— dauða þinn.

HÖLLIN HVÍTA

Í miðju kóngsríkinu kóralhöll
á kletti reist í þyrniskógi stóð
(Hugmyndir vér nefnum þessa þjóð)
og þyrnigreinum dökkum huldist öll.
Innan hennar kynjabirtu brá
um bláan sal, er þakinn speglum var.
Og líkt sem eilífð ætti heima þar
engir veggir sáust neins staðar.
Og yfir salnum kristalhvelving lá.
— En koldimm nóttin gisti þennan skóg.
Og þarna inni í salnum sálin bjó.

Þessi myrki skógur Maður hét.
Margt og háreist vits og kennda tré
gnæfði þar og huldi hennar vé
og höllina í skuggann falla lét.
Margt rökkurblóm um skógarsvörðinn skreið,
og skuggagróður bleikur fallinn lá
í flækjum hennar hallarþrepum á.
Þar höggormstungur léku til og frá.
Við dyrnar þyrping svartra svipa beið.
En sálin stóð við hallardyrnar vörð
og horfði döpru auga á dimma jörð..

Í þúsund speglum leit hún sjálfa sig
og sagði við mig: „Skógurinn ert þú!“
Svo hratt hún niður sinni hallarbrú
og henti kyndli sínum inn í mig.
Um kristalþök og kóralveggi rann
kynngiregn sem drypi af viðum blóð.
En undir þaki sínu sálin stóð
og sá til himins, meðan ægiglóð
í felldum villiviði mínum brann
og villulaufin gömlu féllu dauð.
En þá varð liljan hvít og rósin rauð

HINN ÓÞEKKTI GUÐ

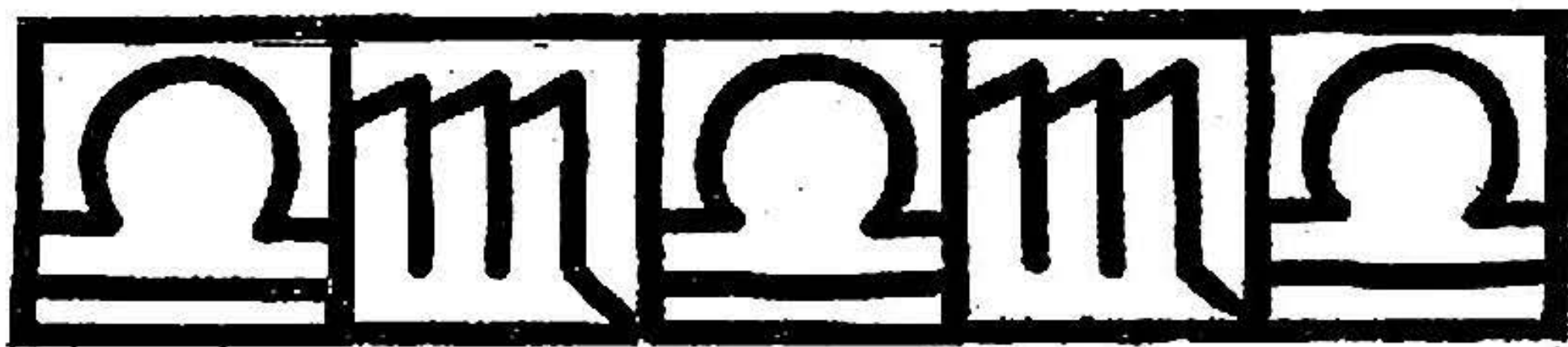
Að baki línu og lita
sem litningur stóð
í efnisheimi hulin
hugmyndabjóð.

— — — — —
Sjá, straumur af hugmyndum,
stormar af sálum
um stjarnhveli fer.

— Í storknandi málmgrýti
steyptar myndir
steinsálar skapa sér:
Hugmyndir sendar
úr heimi andans,
huga þér,
gerandi alls, sem er.

Koma frumheimar.
Bíða blómheimar.
Koma blómheimar.
Bíða dýrheimar.
Koma dýrheimar.
Bíða mannheimar.
Koma mannheimar.
— Enn bíður þú.

Hver hugmynd, sem vakir
í vitund þinni
og veru skapar sér,
óðal sitt á í þér
gerandi alls, sem er.

STJARNA SPEKINNAR

Öll speki manna er stjarna ein, sem snýst
í stórum hring um þig og möndul sinn,
heimsól björt, og líf og logi þinn
lýsir henni og gegnum ský vor brýzt.

— Um aldaraðir öðrum megin býr
eyðinótt þar hálfur máni fer,
en sólfar bjart á hinum helming er,
þar heiðríkjuna nótt og þoka flýr.
Svo hálf í rökkri hálf í ljósi er
heimskringlan, er markar stjörnu þá,
er snýst í hring um djúpin dularblá.
— En dægur hvert er aldalangt hjá þér.

Á stjörnu speki vorrar allt sem er,
er endurkoma þess sem fyrrum var:
Sama skin og sama skýjafar
um sömu stjörnu heimsins aldur fer.
Og sama ljósfley sömu ströndum nær.
Sól, er hvarf um aldir, skín í dag,
og strengir hennar leika sama lag
og leikið var á hörpu vora í gær.

En eflaust, systir heimska, heldur þú,
að hugsun vor sé stærst á þinni öld,
að endir hennar sé þitt ævikvöld,
að aldrei verði að dýpri miðum sótt.
— Hve kynslóð mín var sæl í sinni trú,
að sólin skini bjartast — okkar nótt.

HRYNUR LAUF

Að fótum jarðar fellur nótt og grætur.
— Fegurð þín af leiði sínu stígur,
svipur hennar fornar leiðir flýgur,
flögrar inn í rökkurheima nætur.
Hrynur lauf í haustskóg minninganna,
horfið sumar rauðum blöðum þekur,
og yndi mitt, sem ekkert framar vekur,
undir sínum mjúka feldi grefur.
Stíga tregans ungu álfafætur
á allt, sem hér í þessum skógi sefur.
Að fótum jarðar fellur nótt og grætur.

Hrynur lauf í haustskóg minninganna.
Hálfur máni skín á blöðin auðu,
blöðin visnu, blöðin föllnu, rauðu,
sem blóði eru skráð úr hjörtum manna.
— Hvar er hlátur sumarsins og söngur,
söldagar, er hvíldu á brjóstum þínum,
nætturnar, er skýldu í skugga sínum
skarlatrauðri vör og augum ljósum?
— Laufin falla, dökknar draumaborgin.
Dísir mínar safna bleikum rósum,
Minningin og systir hennar — Sorgin.

SFINXINN OG HAMINGJAN

Steinlíkan Sfinxins á eyðmörk dulri og dökkri af draum sínum vaknaði um októbernóttina miðja við mansöng í lofti — og mjúkfingeruð hamingjugyðja margráan steinfjötur leysti í óttunnar rökkri..

„Svefnþunga villidýr, maður og goð“, sagði gyðjan.

„gakktu af stallinum leystur úr álögum þínum.

Þér manngervi flyt ég úr forlagabirgðunum mínum.

Fylgdu mér héðan. — Til bláskóga gleðinnar sný ég.

Þar gróðursett töfrablóm mannlegrar hamingju hef ég.

Í höllinni þrílyftu, djúpt inn í skóginum bý ég.

Þér höllina þrílyftu, aðsetur gleðinnar, gef ég“.

Gullfiðruð hamingjan sveif yfir söndunum auðu
með Sfinxinn í faðmi í rökkri hinnar jarðnesku nætur.
Þangað, sem ástin í bláskógum gleðinnar grætur
glithvítum perlum, sem falla af blöðunum rauðu
á sólblómi lífsins, er fegurðin gullbros sitt gefur.
— Gyðjan og Sfinxinn þar stigu að höllinni niður. —
Þar hljómaði um súlnagöng mjúkur og kristaltær kliður.
Kynlegar manbjöllur hljómkviðu gleðinnar sungu.
Í laufkrónum trjáanna á silfurgrein sólaldin héngu.
— Sfinxinn og hamingjan luku upp dyrunum þungu.
Í höllina bláu í stjörnuskóg gleðinnar gengu.

Þar töfralag blóðsins á *hvatanna* strengi var slegið.
— Við Slátrarans háborð að dýrðlegri veizlu var setið
og lífið í gómsætum krásum og munaði metið.
Af Mammoni leitt var til sætis og skotsilfur vegið.
Þar Fegurð og Ást voru þernur, sem skenktu á skálar.
— En skuggar um rósir og silfurker gleðinnar liðu,
skriðu um ásjónu Grafarans, brostu og biðu.
— Nýr bikar var drukkin. Í salnum var leikið og hlegið.
Og dísin, sem *hæðinni neðstu* í höllinni réði,
hóf þar upp dansinn í villtri og nakinni gleði,
og töfralag blóðsins á *hvatanna* strengi var slegið.

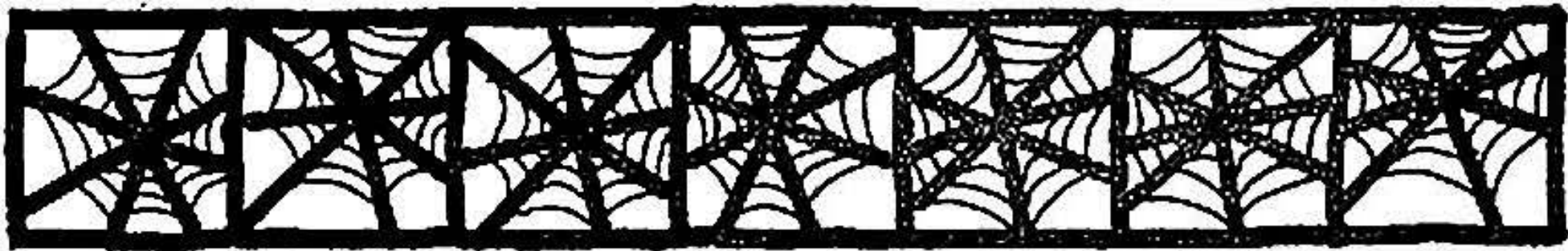
Burtu úr dansinum gengu þau Sfinxinn og gyðjan
gleðinnar stiga og hrundu upp dyrunum læstu
með fórnina að lykli og héldu á *hæðina* næstu.
Hamingjan leiddi þar Sfinxinn í töfrasal miðjan,
þangað, sem öllu á altari *hjártans* var fórnað,
og ástin og fegurðin lífinu dýrð sína gáfu.

Þar draumarnir gullnu á brjóstunum svanhvítu sváfu,
og silfraðar perlur um gullhörpu daganna hrundu.
Þar glataðar ástir, sem komu í brotum og brestum,
blómin sín týndu á altari gleðinnar fundu.
— En sárfáir rötuðu hingað af gleðinnar gestum.

Hrynur um kristalþök alstirndrar októbernætur
óttuskin mánans á hallarþök gleðinnar niður.
Þó bjartar á *hæðinni efstu* skín ódáinsfriður.
Þar eilífðin ríkir og hönd hennar verða þar lætur
þúsundir sólna og heina að hljómdjúpri fiðlu,
sem hamingjan strýkur með *vizkunnar* einfalda boga.
Og tónarnir fljúga um veraldir, leiftra og loga,
líða um tímann og skuggastig daganna rekja
niður að andliti heimsins í óttunnar rökkri
og aftur af löngum og kynlegum draum sínum vekja
steinlíkan Sfinxins á eyðimörk dulrí og dökkri.

IV
ÓRÍMUÐ LJÓÐ

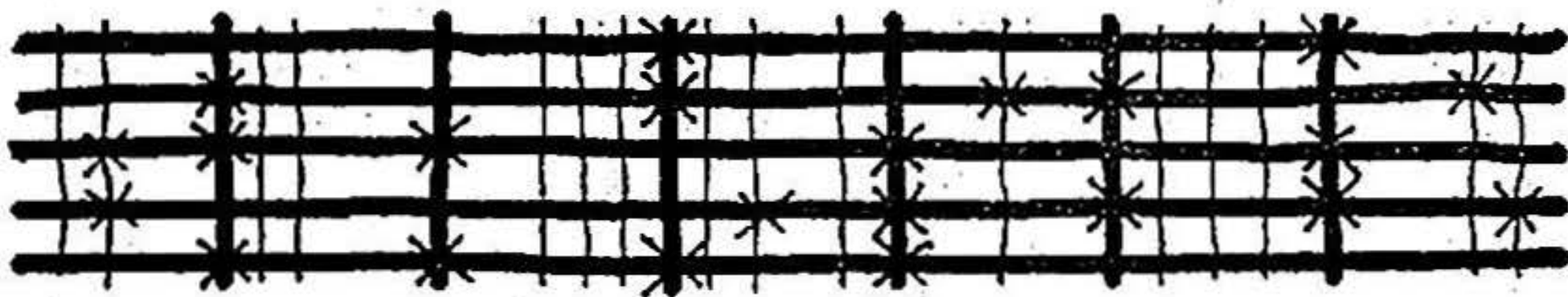

AÐ STRÍÐI LOKNU

Og loks
höldum við heim
að stríði loknu
skjálfandi aumir menn
sem týnt hafa
vitfirringu sinni.

Um öræfaleið
undir stjarnlausum himni
gengur kynslóð mín
mót örlögum sínum
í þokunni.

ÞÚ SEM ÁTTIR ALLAN HEIMINN

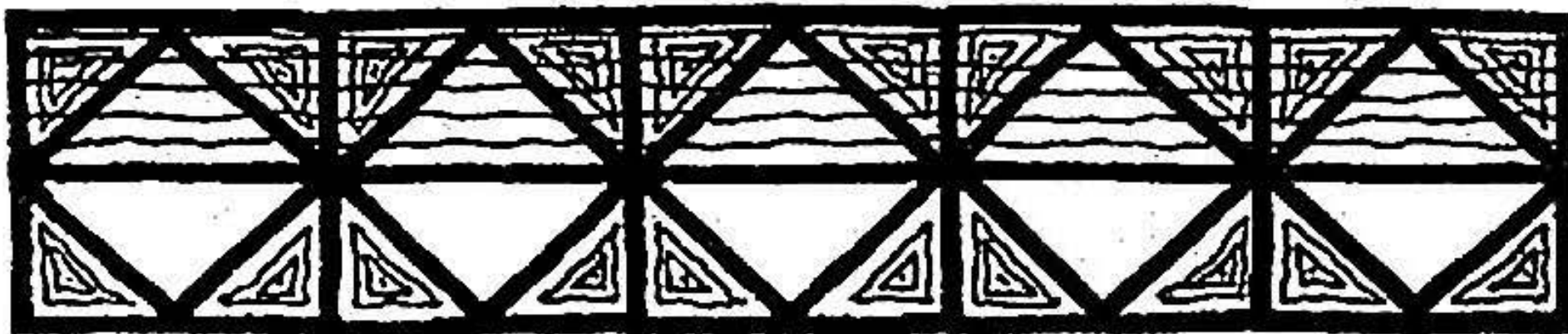
Þú sem áttir allan heiminn
að vinna
og engu að tapa nema hlekkjunum.

Með eigin höndum
hlóðst þú fangelsið
til verndar frelsi þínu.

Og blindir hnefar þínir
berja
að dyrum reiðinnar,

því á mynd þína af heiminum
vantar þig sjálfan.

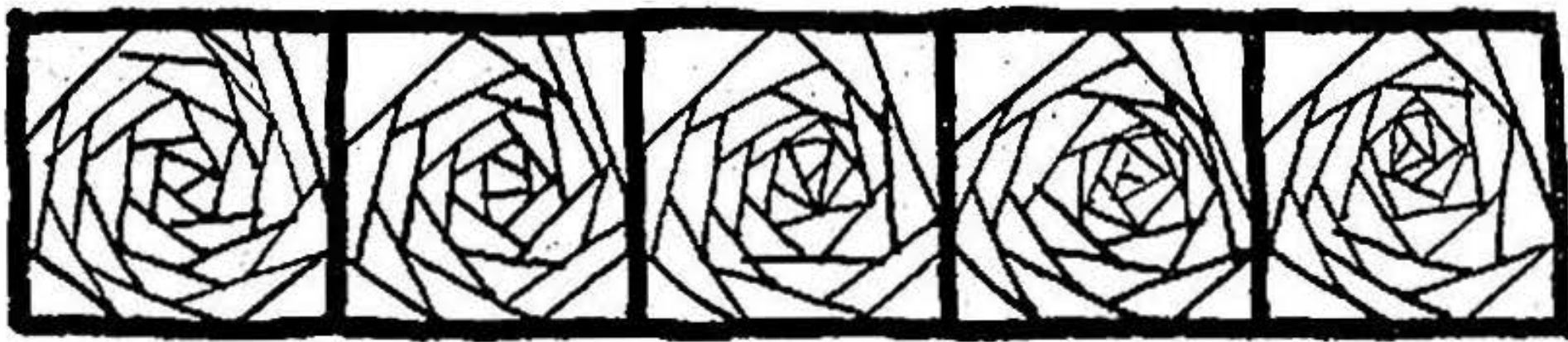
SJÁ ÞESSI RAUÐU SKÝ

Sjá þessi rauðu ský,
sem skopast
að bláum fjöllum okkar.

Þessi rauðu ský
í lánsklæðum fjarlægðar sólar
skopast að hvítum jöklum okkar.

og anda norðursins
sem hvílir með draumum sínum
undir mjöllinni,

öllu, sem þér var gefið —
til að gleyma.

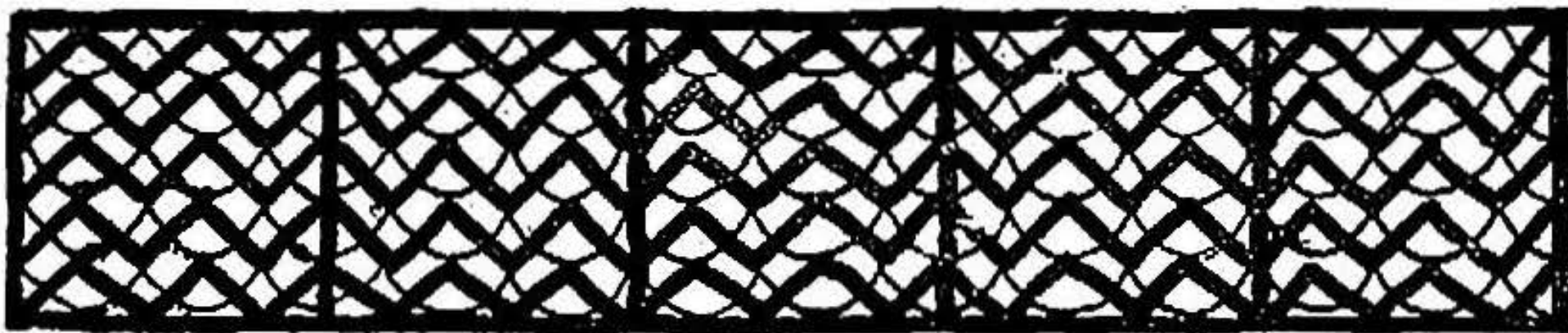
ÞAR SEM SPEKINGARNIR ...

Þar sem spekingarnir
söfnuðu slagorðum áráanna
eins og sprekum úr skógi
hinna dauðu sanninda,

þar óx fegurðin
í einföldu hjarta þínu,
fullu af frjórri villu.

Og blóm þín opnuðust
í bláu undri vorsins.

Og þú kraupst niður
og kveiktir eldinn að nýju.

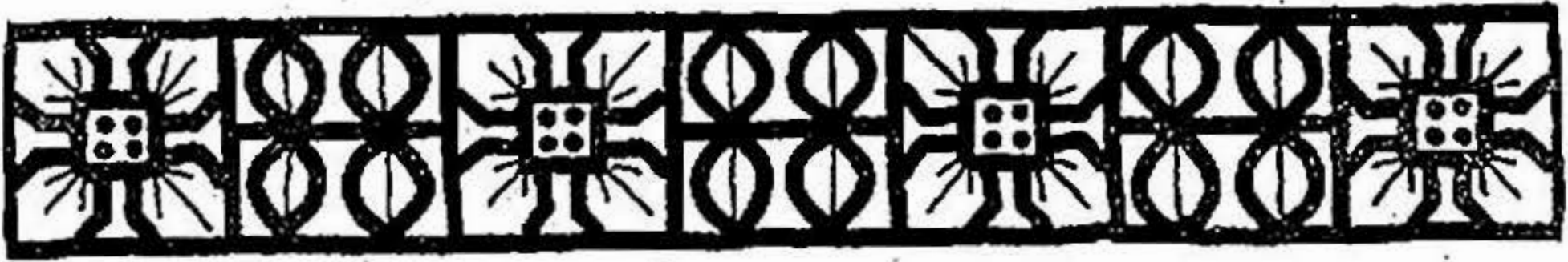

SOFIÐ ÉG HEF

Sofið ég hef
hjá vötnum gleyskunnar
í örmum ástvinu minnar
þar sem bikar lífsins
er fylltur
og skál hamingjunnar
tæmd.

Bræður mínir og systur,
lífið er skip sem siglir
inn í þoku tímans
og blár fugl sem flýgur
ofar þökum heimsins
inn í óorta veröld.

Til einskis leitar þú
að týndu andliti
á hálum öngstrætum hjartans,
að stjörnu
í rauðri þokunni
og perlu
í skel þagnarinnar.

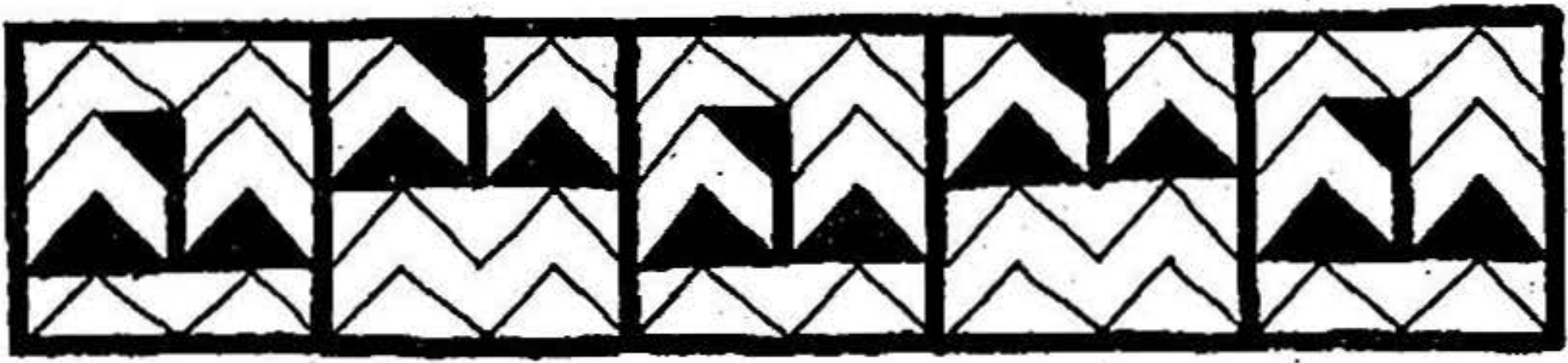

FORMAÐUR ÚTHLUTUNARNEFNDAR

Formaður úthlutunarnefndar
er réttlátur maður
og gormælið gerði hann frægan.

Spámannlega
klappar hann á kollinn
á svöngum börnun guðs.

Og orðin stíga í brjósti hans
eins og loftbólur í hvíttri skál
og springa út í eilífan bláinn.

AÐ KOSNINGUM LOKNUM

Yfir fallandi vötnum næturinnar
flýgur svartur fugl
hjarta míns.

Eylendan mín hvíta,
nú er hátíð í borginni.

Það var eitur í blóði
hins dæmda skógarmanns
í Drangey.

O, Eliot! O, Garcia Lorca!
Ný kynslóð heldur
út á eyðimörkina.

Hverfið með okkur
inn í skugga
hinna rauðu kletta.

Það var gestrisið hús,
húsið okkar á Grettisgötunni
þar sem lögreglustjórinn okkar fæddist.

Þeir sem krossfestu andann
halda veizlu í borginni.
Og eitrið rennur
inn í blóð þeirra.

Það er hátíð í borginni
að kosningum loknum.

Íslendingur, bráðum ert þú ekki lengur þú
og átt ekkert land
til að selja.

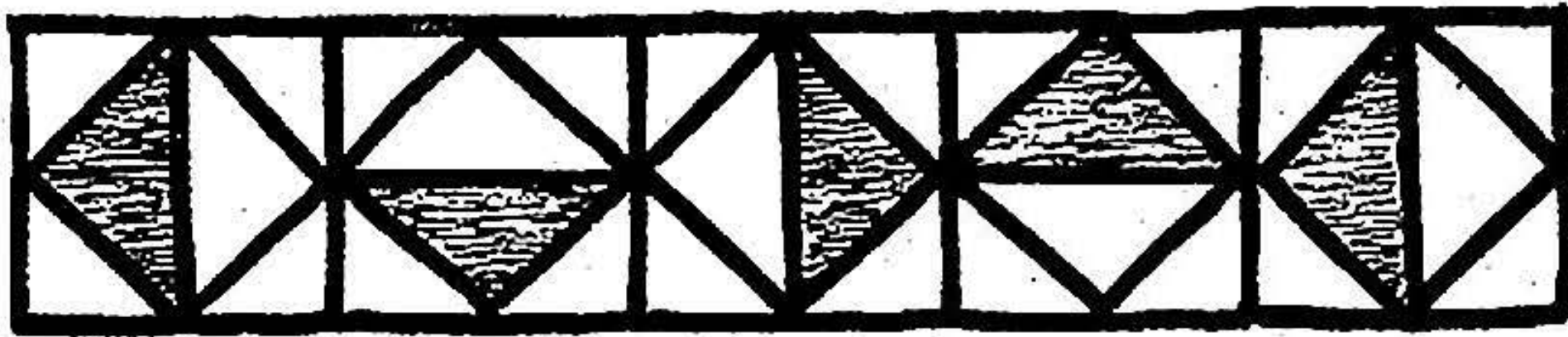
Yfir fallandi vötnum næturinnar
flýgur svartur fugl
hjarta míns.

V
RÍMUÐ LJÓÐ

Í BYRJUN ÞINGS

Með tómleik þúsund ára í augum
öldin velkist giftusmá.
Suma ærir Ameríka,
aðra blindar Rússía.

Hvert afrek, bróðir, ætlar þú að vinna?
Íslendingur, lít til fjalla þinna.

Oss sviku vorir blindu bræður
á baráttunnar hættustund
og fyrir hernáms silfur seldu
þeir sálar vorrar eina pund.

Hvert afrek, bróðir, ætlar þú að vinna?
Íslendingur, lít til fjalla þinna.

Um þeirra smán og smáu sálir
smalinn Ótti heldur vörð.

Fleira er af feitum sauðum
en forystu í þeirri hjörð.

Hvert afrek, bróðir, ætlar þú að vinna?
Íslendingur, lít til fjalla þinna.

Í staðinn fyrir stóra anda,
snillinganna list og vit,
flæða um byggðir Íslands allar
atómþrugl og glæparit.

Hvert afrek, bróðir, ætlar þú að vinna?
Íslendingur, lít til fjalla þinna.

Skalt þú einnig, Íslendingur,
arfi neita föður þíns
og selja fyrir glys og glingur
hinn gamla lampa Aladdíns?

Hvert afrek, bróðir, ætlar þú að vinna?
Íslendingur, lít til fjalla þinna.

Hvar er stolt þitt, íslenzk æska?
Skal Ísland falt á þinni tíð?
— Hin aldna sveit er einskis virði,
okkar bíður þetta stríð.

Hvert afrek, bróðir, ætlar þú að vinna?
Íslendingur, lít til fjalla þinna.

KVÆÐIÐ UM MANNINN

Máttug er hönd þín og blóð þitt er blátt,
og blindur er kraftur þinn,
og auðlegð og völd þín og heimska þín hrópa
í himininn.

Í daganna andardrætti
felst dauði og þíslarvætti.

Þín hugsjón er fögur sem madonnumynd,
þú mænir til himins og trúir á guð
og sekkur í synd!

Þín kynslóð sem hálmstrá með fljótinu fer,
og ferð þinni stjórna, — hver?
— Verk þitt er engill og vilji þinn stjarna
í veröld hér!

Þú dæmist af þínum dómum,
ei drottnum né lúðrahljómunum.
Lyft frelsisins byrði, þótt byrðin sé þung,
og berðu hana djarfur því veröldin er
ennþá svo ung.

Þú himneski andi í helblindum leir,
hann hamingja og smán þín er.
Hann risastór musteri og ræningjabæli
reisir þér!

Sjá spámenn hans grófust gleymsku
og gáfur hans urðu að heimsku.
Mótsögn og villa var æði hans allt,
en ókunnan himin og framandi jörð
þú skapa skalt.

SKÁLDIÐ

Úthýst var mér, vina mín.
Í landi kuldans kveðið hef ég
og kvæðabrot mín smá því gef ég.
En úthýst var mér vina mín,
og verðlaust pund í jörðu gref ég.

Bíkar skálds er brothætt gler.
„Burt með hann“, kvað fjöldans dómur,
en brota minna endurómur
svo undarlega hjartað sker,

er söngur dags er syngur aldrei meir
á sólarlagsins rauðu vörum deyr.

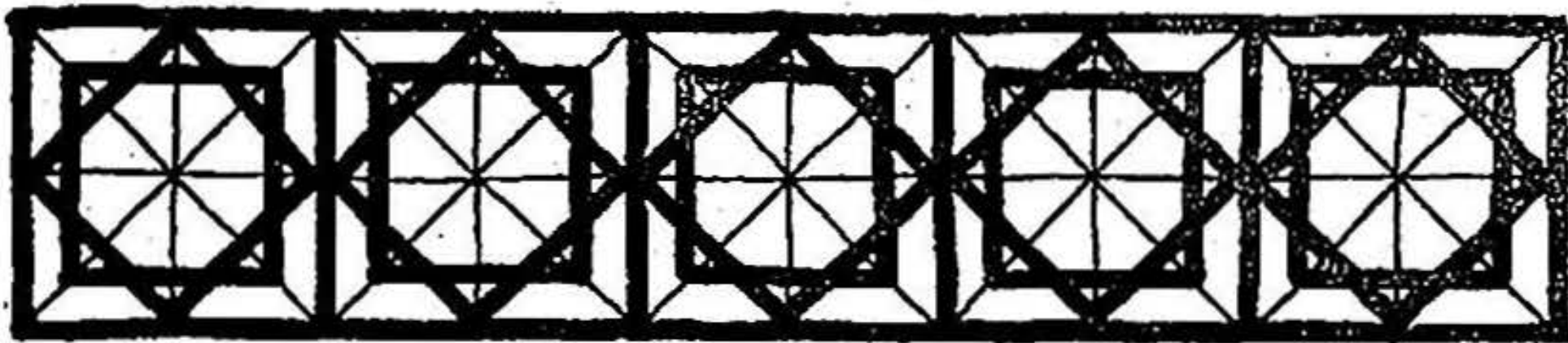
Kom þú hédan, hjarta mitt,
þangað burt, er sorgin sefur
og söngur tregans þagnað hefur.

Kom þú hédan, hjarta mitt,
hús ei land mitt skáldi gefur.

Veröld okkar, vina mín,
vakir út við draumsins strendur,
þar sem hvorki styrjöld stendur
né stjarna falskra vona skín,

en söngur dags er syngur aldrei meir
á sólarlagsins rauðu vörum deyr.

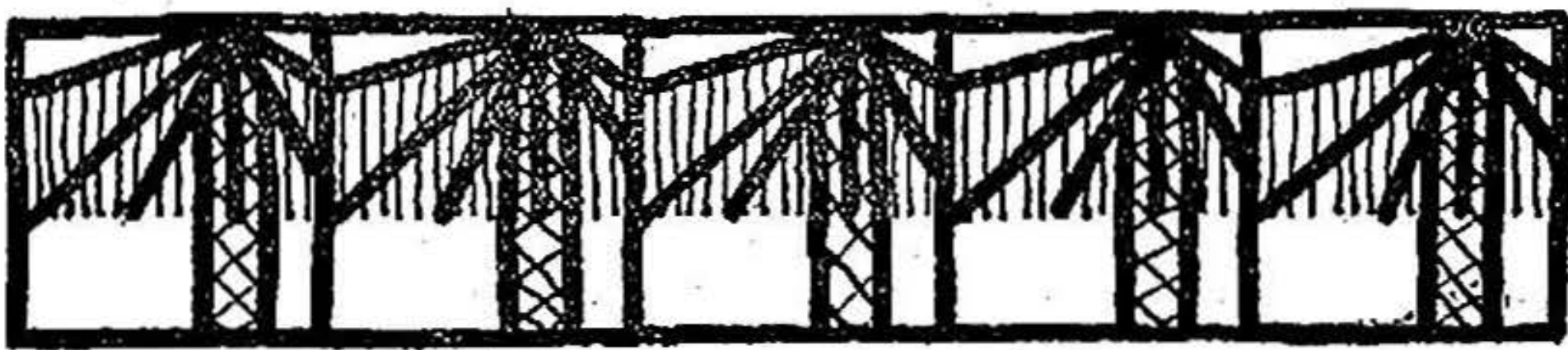

KRISTUR Í GRASGARÐINUM

Þung er mér vakan í þögn minnar örlaganætur.
Þróttlausir postular orðsins mér sofa við fætur.
Hvað heldur tryggðir við borg mína brotna og auða,
við borg þína, faðir, sem eldvígslu himnanna skírist?
— Þú biður mig drekka úr kaleiknum ógæfu og ógnir,
allra er sofa í Grasgarði myrkurs og dauða,
alls þess sem grætur í Grasgarði myrkurs og dauða.

Fyrst hann er minn faðir og ljós hinnar niðdimmu nætur
sem niður í moldina sett hefur hjarta síns rætur
og lætur þær vaxa og grafa sér líftrésins brunna,
sem ljósaldin stjarnanna nærir á myrkursins greinum,
— þau remmu þess drekka og gera að sætleika sínum —
þá synduga nótt lát mig bikar þinn drekka til grunna.
Lát mig sól þína verða og svartnættið drekka til grunna.

NÓTT Á SINAI

Lík var ást þín ljúfu kvæði,
ljósperlu á veikum þræði,
sem mæð við brjóst sér ber.

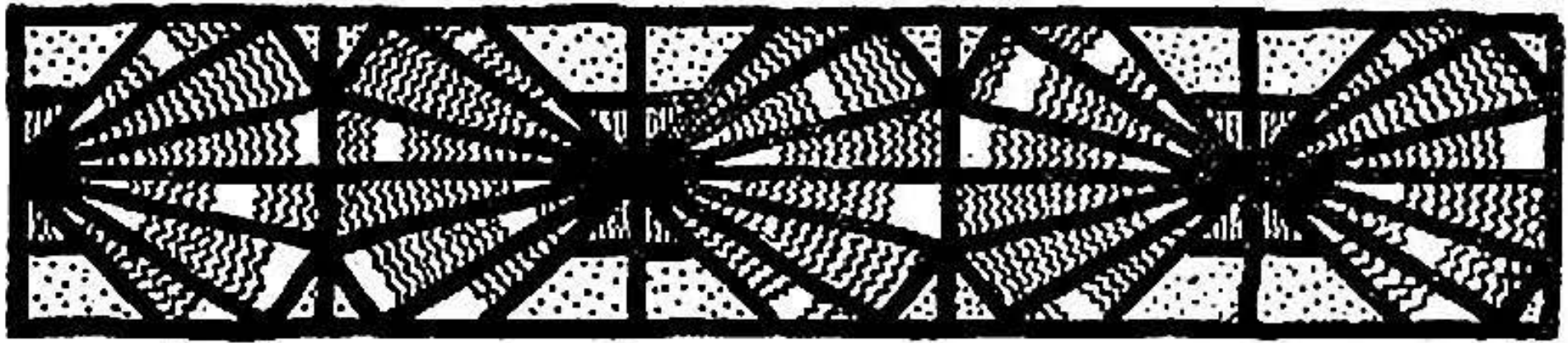
Sandsins heitu náttu nauztu,
og nakin gullna hlekki brauztu,
og gullkálfi gerðum vér!

Meðan fjallið Móses gistir
mun ég drekka, er mig þyrstir
í dansi hins gullna glaums.

Fylgi aðrir fordómunum
fariseum, ambáttunum
í borg hins dauða draums.

Lík er ást þín ljúfu kvæði
ljósperlu á veikum þræði
er blikar heið og hrein.

Fyrir steina fjallsins dauða
færðir þú mér eplið rauða,
sem grær á tregans grein.

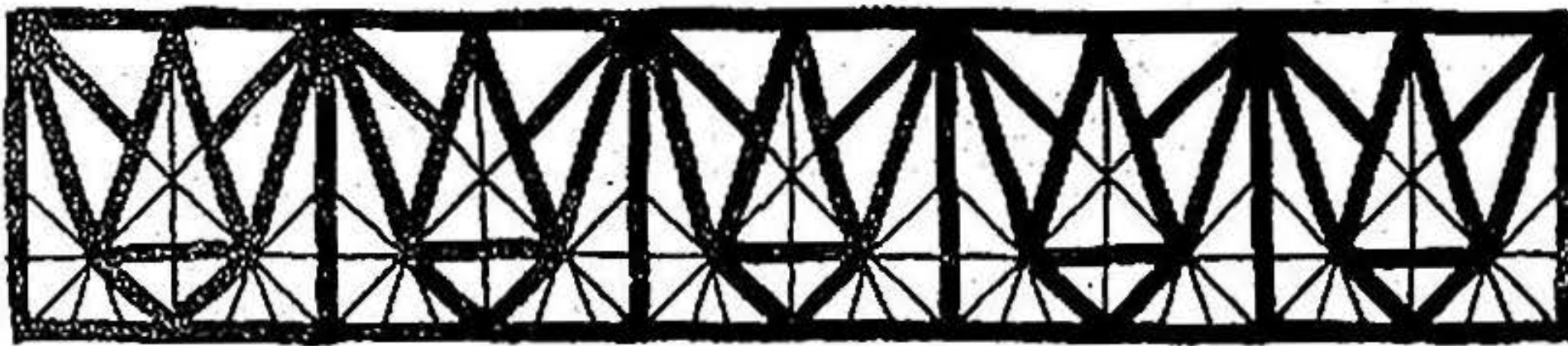

LJÓÐIÐ UM ÁSTINA

Af dætrum vorsins fæðist ástin fyrst
og fögnuð nýjan syngur rauðri jörð:
    hið mikla ljóð, sem ekkert skáld fær ort,
    og óð þess blóðs, er fyllir hjarta vort
af þrá og þakkargjörð.

Hver sem þér mætti, getur aldrei gleymt,
sem gleði þína og sorg í hjarta fann,
    sá blik þitt, tár þitt, bros á konuvör,
    er brjóst þín risu og hnigu mjúk og ör,
og sól til sævar rann.

Þú sem af dætrum vorsins fæddist fyrst
og fegurð andar létt á kvist og grein,
    nú leiddu þau, sem áður úthýst var,
    til Edens heim. — Vor paradís er þar
sem ástin ríkir ein.

VIÐ GANGES

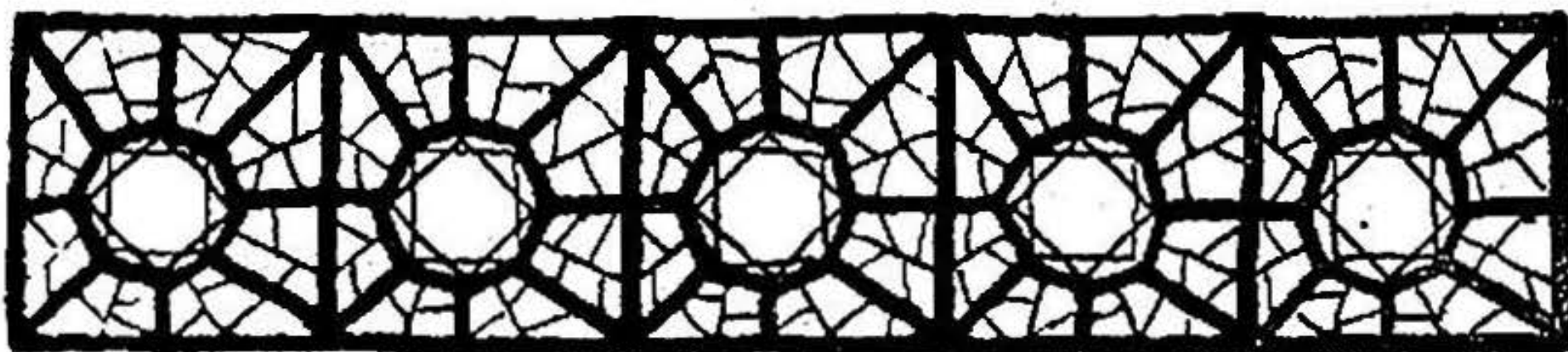
(Sumir Indverjar trúa, að Ganges eigi upptök sín á himni, og falli aftur til upphafs síns. Þess vegna senda þeir þangað fórnir sínar með fljótnu).

Asja
Ó, Asja,
er órór hugur þinn?
Þú horfir fljótið helga á,
sem hamingjan það fellur hjá
í eilífðina inn.

Asja
Ó, Asja
Að efstu stjörnufirð
berst ást þín hljóð á álfaskóm
og ilmar líkt og viðkvæmtb lóm
sem kyssir næturkyrrð.

Asja
Ó, Asja
Þín augu dökk og hljóð.
Með lótusblóm og leirker sín
berst lítið næturskip til þín.
Ó, móðirG anges, góð.

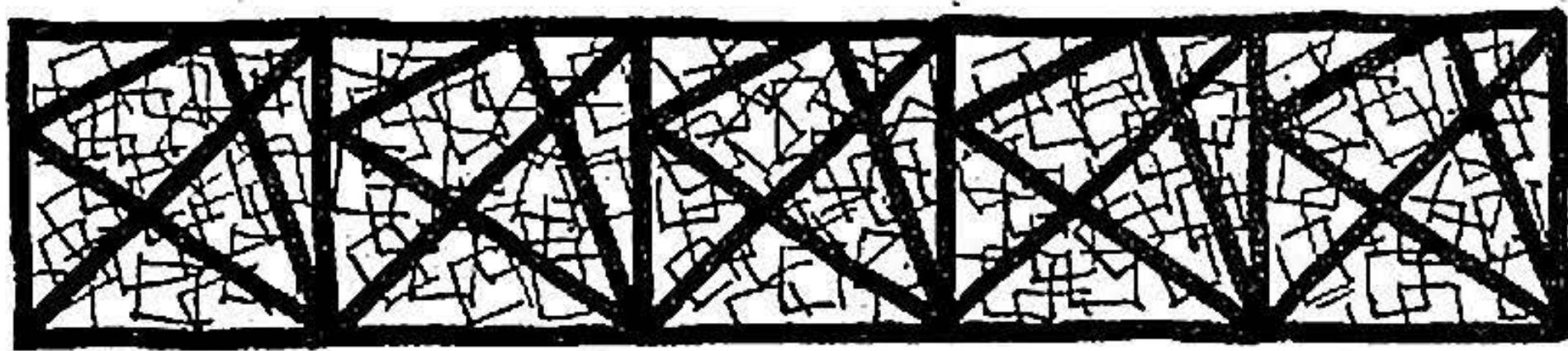

UPPRUNI LJÓÐSINS.

Vorblátt og frjálst var fljótið
sem fellur um paradís,
er engill þess horfði á heim vorn,
sem hulinn var snjó og ís.

Og engilsins andardráttur
þá andaði mynd og sögn
frá níunda himni niður
í nafnlausa hvíta þögn.

Og gullinfætt orð hans gengu
á gæfunnar hálá ís
um safírgólf vatna vorra
í vetrarins paradís.

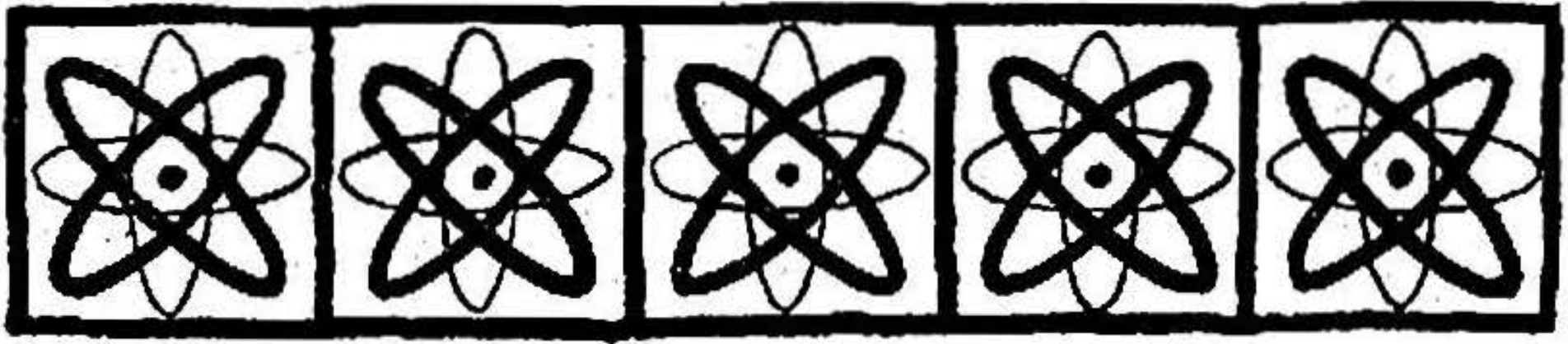

GULL AÐ LÁNI

Í regni mínu rúbínglit þitt skín,
— þitt rauða bros og slær mig eldi sínum.
Í þínu skini glóir skikkja mín,
og skáld ég verð í kvöld á himni þínum.

Því andi skálds er aðeins reikult ský,
sem eina kvöldstund fyrir vindum líður.
Það feld úr sólar kossum klæðist í
— og hverfur út í nóttina, sem bíður.

●g þú ert sólin, sem á regn mitt skín,
og seiðir ljóð mitt fram í óði þínum,
unz eldur þinn í auga mínu dvín,
og eilífð þín í hverfulleika mínum.

FRÍÐARVONIN

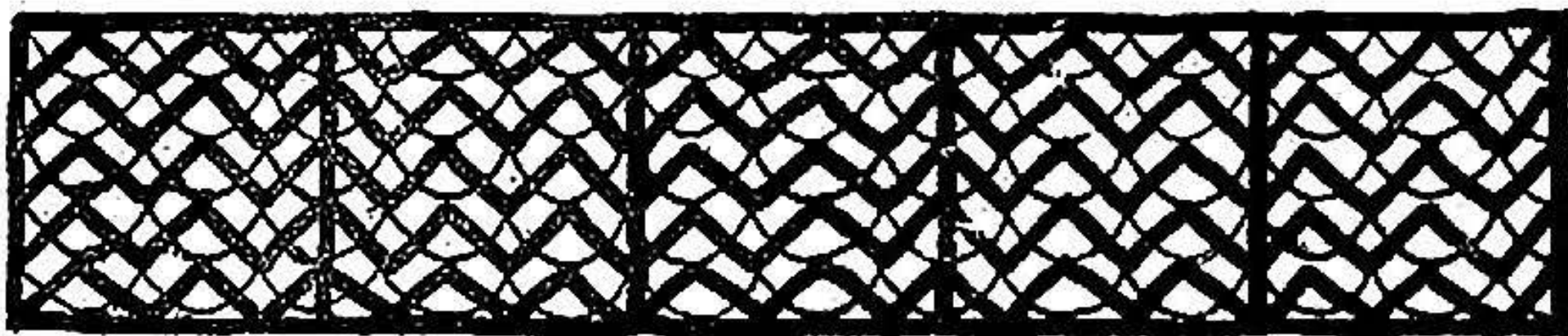
Á augu stríðsins andar nóttin svefni. —

— Eins og rauðir vindar hlaðnir draumum
næturskip þín sigla á sjafnarstraumum:
á silfurvötnum mánans. Fyrir stefni
er framtíð heimsins, dagsins draumahöfn.

Ó, dóttir nýrrar aldar, kom þú fljótt,

Meðan dauðinn brýzt til borgar minnar,
að bústað mínum atómsprengja flýgur,
hinn hvítvængjaði engill einfeldninnar
um álfahallir drauma sinna stígur
í svefnsins borg um bláa stjörnunótt.

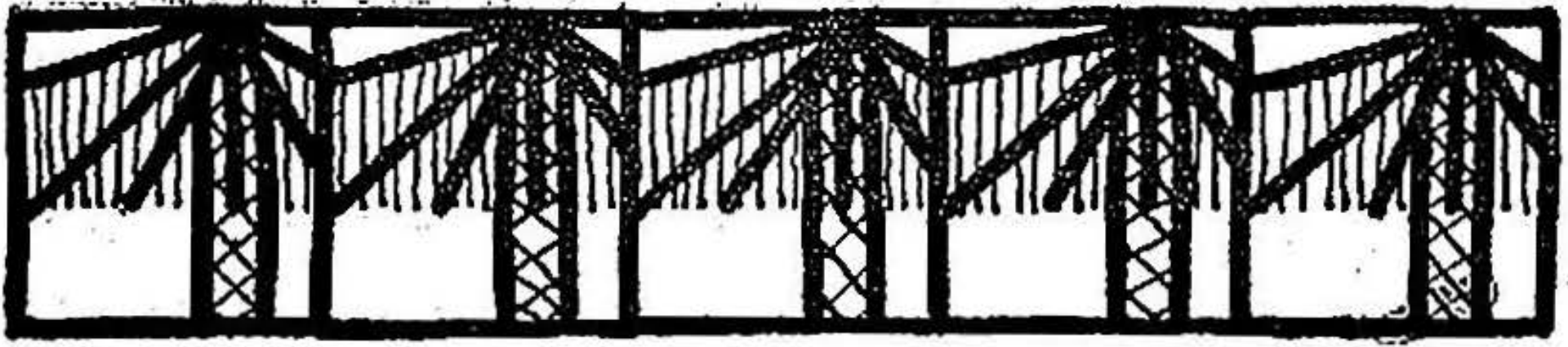
KVEÐJA

Miðnótt sveipast mánans silfurgljá
og mjúkum skrefum upp á jörðu rís
úr djúpum sínum, draumsins paradís,
og dökku hári strýkur vanga frá.

Núblu ndar haf og sofa sumarský
í sjafnardraumi þessa hlýju nótt.
Öldubrjóstin bærast mjúkt og rótt,
björt og nakin faðmi himins í.

— Í hinzta sinn þinn heyrir ég andardrátt.
Í hinzta sinn hér finnast skuggar tveir.
Hér skiljum við og nætumst aldrei meir.
— Máninn rauði senn af himni fer.

Fjallasvanur flýr í norðurátt.
Ég fer að morgni heim á eftir þér.

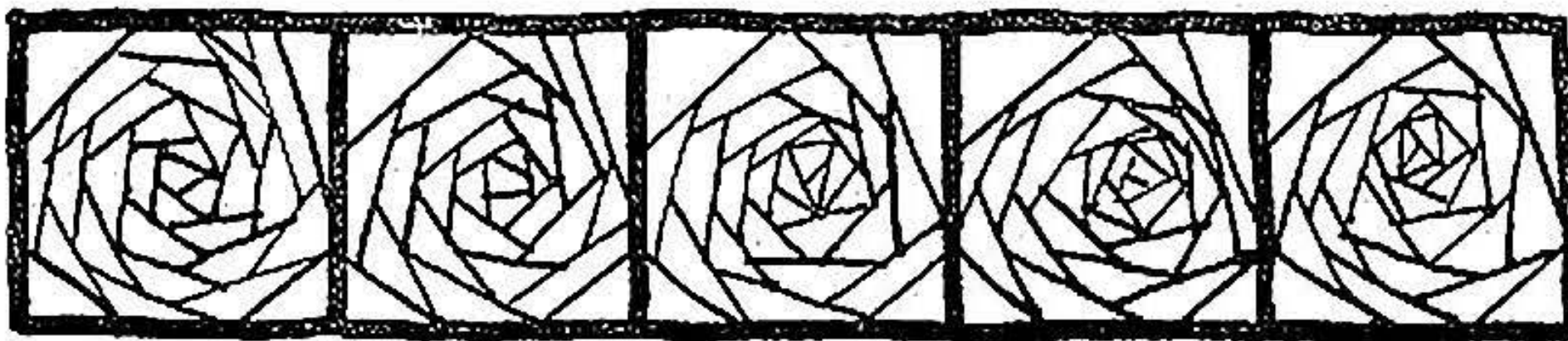
GÖMUL SYND

Logar flöktu eins og fülleit blóm
um fljótsins andlit silfurkalt og rótt,
þar laufblað margt og rekald rennur hljótt
á rökkurstraumum út í djúpsins tóm.

En blóðheit, áfeng, suðræn nautnanótt
í naktri fegurð hvíldi jörðu á
með stjörnu duft á liljuljósri brá
og lífið okkur tveim í faðmi þar.

Við skildum meðan móðan streymdi hjá
og myndir okkar beggja flöktu þar
sem spurning hljóð í auga eilífðar.

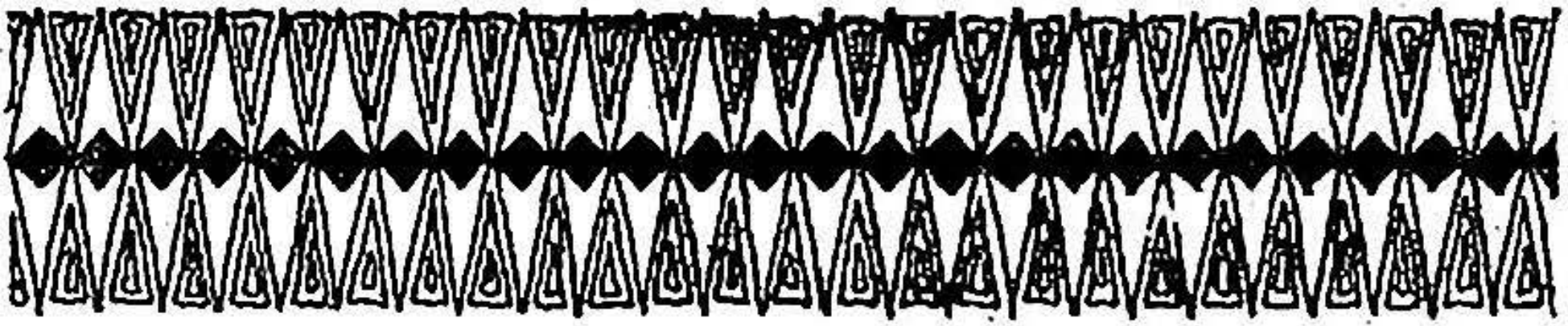

ERFILJÓÐ

Skín af skörðum mána,
skuggi á leiði grætur.
Rísa rökkurmyndir
í rústum bleikrar nætur.
Sefur rósin rauð.
Sefur rós mín rauð.

Í skýjum skapanornir
skarlatþræði spinna.
Í sprungu á legstein lágum
á leiði drauma minna
sefur rósin rauð.
Sefur rós mín rauð.

Drýpur döggr af viði,
drýpur tár af hvarmi.
Tvær systur, Nótt og Sorgin,
sitja á Dauðans armi.
Sefur rósinn rauð.
Sefur rós mín rauð.

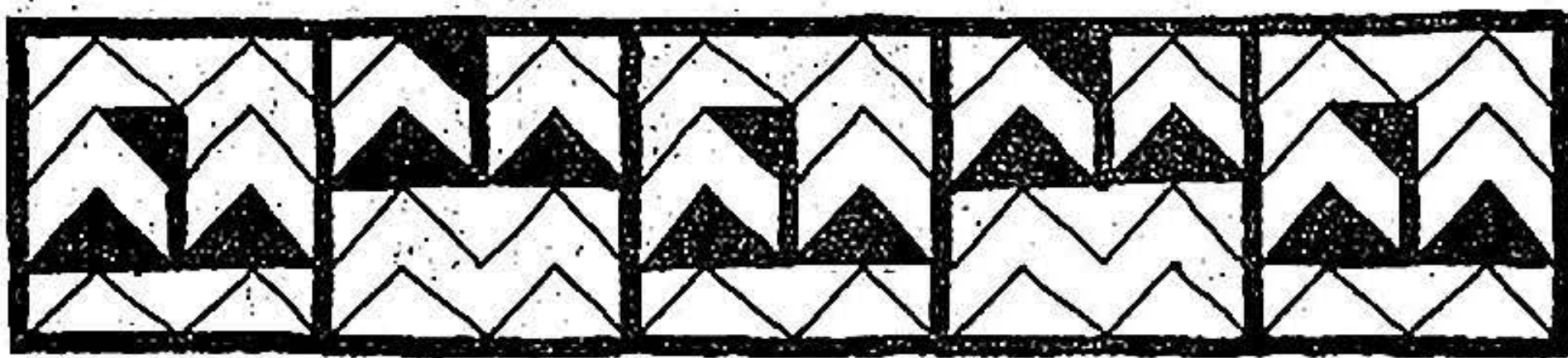
HÖND ER STIRÐ

Hönd er stirð, og hjartað slær ei meir.
Harpan þögnuð, brostinn strengur hver.
Í týndan grafreit lík mitt lögðu þeir.
Ljóð mitt skildi ég eftir handa þér.

Úr fortíðinni, minni gleymdu gróf,
af gulum blöðum flýgur kveðja mín
á vængjum tímans yfir aldahöf,
og einhvern tíma kemur hún til þín —.

Og blessar þu mig, sem yrkir ennþá ljóð
um örlög heims og manna, fljóð og vín,
þó breytt sé mál og gleymd sé grafin þjóð
— og glóðir hennar verði aska þín.

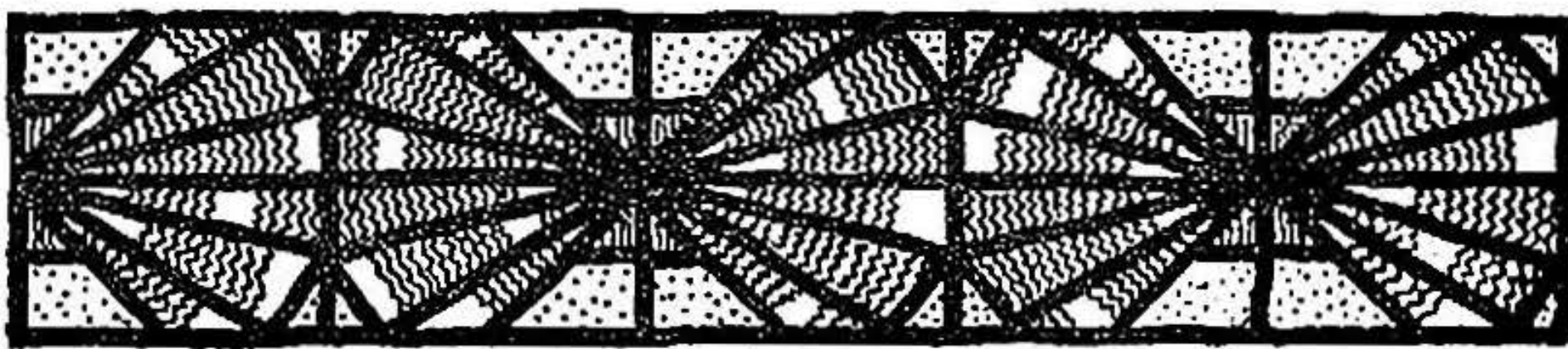

ÁLFAR

Þeir ganga um haustskóg
í heiðrökkri bláu
á hvíttri mjöll,
handan við daginn
og dulheima nætur
að Dísahöll,
burtu úr mannheim
og myrkviði dalsins
á Mánafjöll.

En fylgdu þeim varlega.
— Úr álfheimnum enginn
aftur fer.
Ef gistirðu Mánafjöll
dýrkarðu drauminn,
sem drottnar hér.
Og yrkir um líf,
sem var öðrum gefið
— en ekki þér.

PERLAN FALDA

Hann kafaði djúp og dimman sjá
frá dökkum og auðum ströndum.
Og sædjúpi hélt hann svölu frá
með sannleikans perlu í höndum.

Hann talaði um perlunnar gullnu glóð,
reit goðsögn und heiðum stjörnum,
las ævintýri og líkingaljóð
litlum og tornæmum börnum.

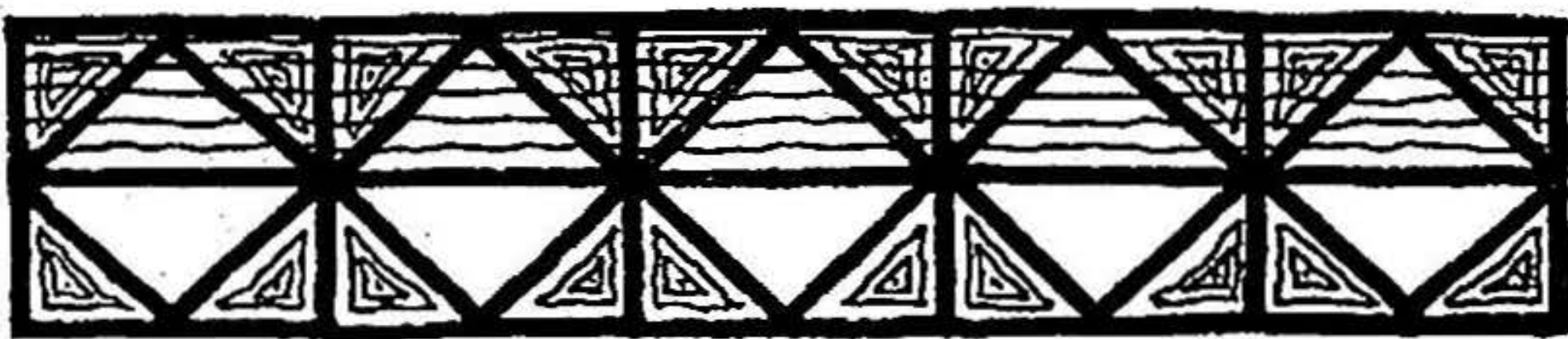
En þess vegna sagði hann sögurnar,
og sumar í háttum dýrum,
að perluna góðu hann geymdi þar
í goðsögn og ævintýrum.

Þau óskabyr sigla um aldanna mar
í örlagabyljunum köldu,
unz koma þau loksins til kynslóðar,
sem kennsl ber á perluna földu.

— — — —

Á ströndinni bláu bíða menn.
— Bylgjurnar falla að sandi. —
Á sagnfleyi perlan siglir enn.
— Senn kemur skip að landi. —

NÆTURLJÓÐ

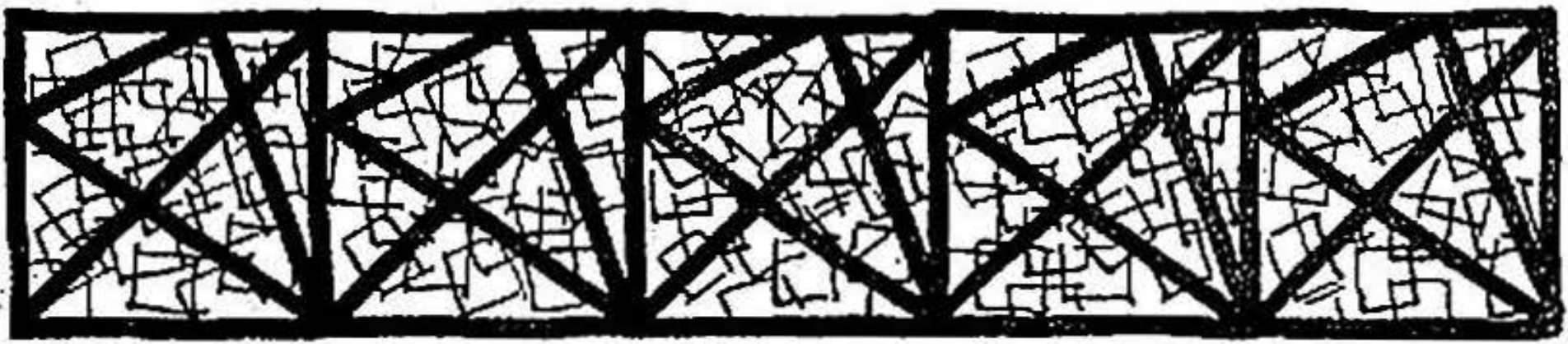
Í svarta mold ég setti öll mín fræ
og sáinn akur skildi við að kveldi.
Kvöldland mitt var sveipað sólareldi,
— og svo rann nótt á lygnan draumasæ.

Á næturvængjum svörtum sveif ég frá
sáðjörð minni og fór um þúsund geima
og vitundir. — Nei, mig var ekki að dreyma.
Vegur minn um hringbraut tímans lá:

Skilvit mörg mér skópu kynjaheima,
þar skuggaborgir næturinnar sveima,
unz hverfa þær í djúpin dularblá.

— — — —

Og morgunn lífsins enn að austan fer,
akur bleikan hvítum örmum vefur
og vekur þann, er draumasvefni sefur:
„Sáðland gott hér bíður eftir þér.
Vakna þú, sem ort þinn akur hefur,
ávöxt ríkan næturjörðin gefur,
og uppskerunni áttu að safna hér“.

GLER

Milli ljóss og lita
liggur þrístrent gler.
— Guðir lifa í ljósi —
í litum vér.

— — — —

Að rökkurströndum rauðum
mig rak um dökkan mar.
Berjast þeir um brauðið,
sem byggja þar.

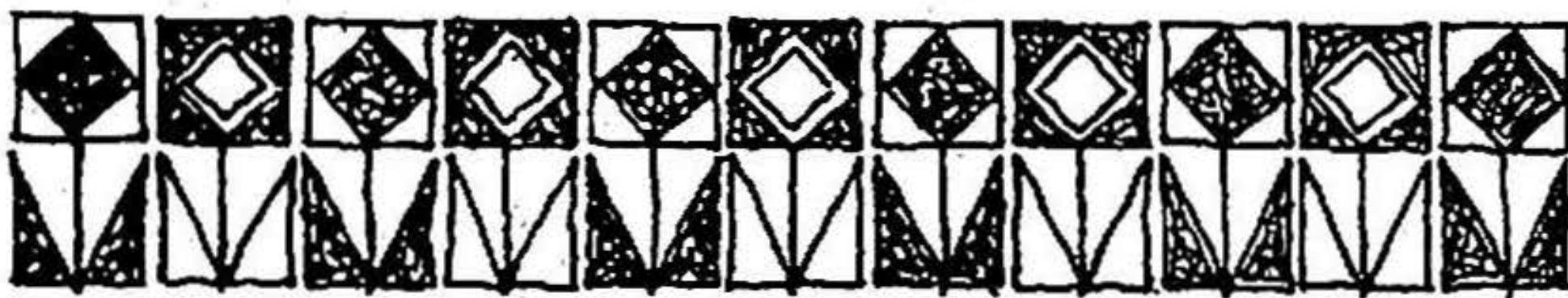
Um vísdóms gular grundir
gulls ég leitað hef:
Ef að þú vilt eignast
— aleiguna gef!

Með söngva- og söguþjóðum
ég sat við grænan fjörð
og dreymdi alla drauma,
sem dreymast hér á jörð.

Mig rak af útsæ alda
upp á bláan sand.
Frá stríðs og stormahafi
ég steig á land.

— — — —

Milli ljóss og lita
liggur þrístrent gler.
Guðir lifa í ljósi —
í litum vér.

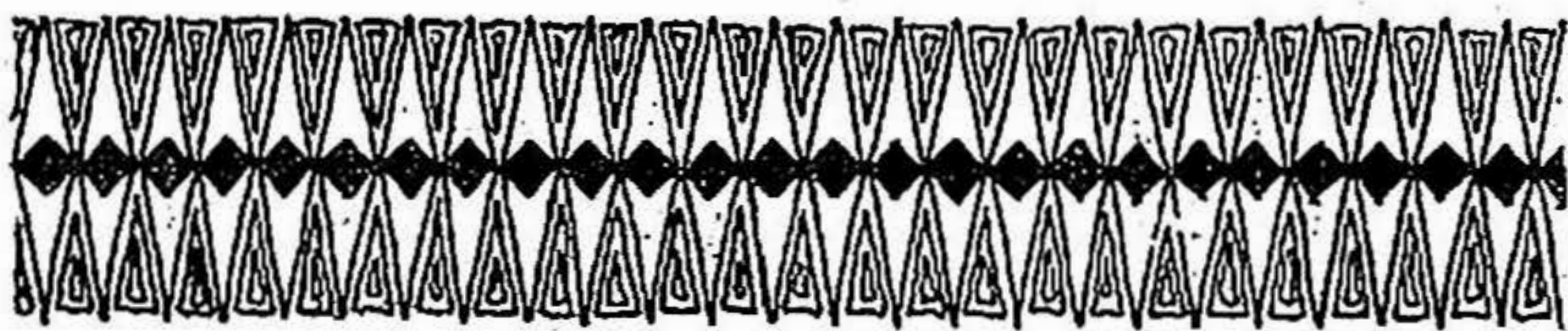

TEMPLO DI SATURNO

Í borginni eilífu eitt sinn í fyrndinni stóð
annarlegt musteri rómverskum skurðgoðum vígt.
Og klerkahjörð aldanna framreiddi fórnarblóð
fyrir þá guði, sem hafa við blótstallinn ríkt.

En silkihönd tímans í eilífri mildi og mýkt
um marmaralíkneskin strauk sínum gullfingrum hljótt.
Og drambsamir guðir, sem höfðu í hofinu ríkt,
hnigu og týndust í skugganna eilífu nótt.

Á hofrústum goðanna gert er þitt musteri úr
grasi og kvistum og sefgrænni rökkvaðri lind,
og skuggi hennar geymir á gráum og hálföllnum múr
gleymskunnar dýrlingamynd.

ÉG GEKK UM GRÆNA SKÓGA

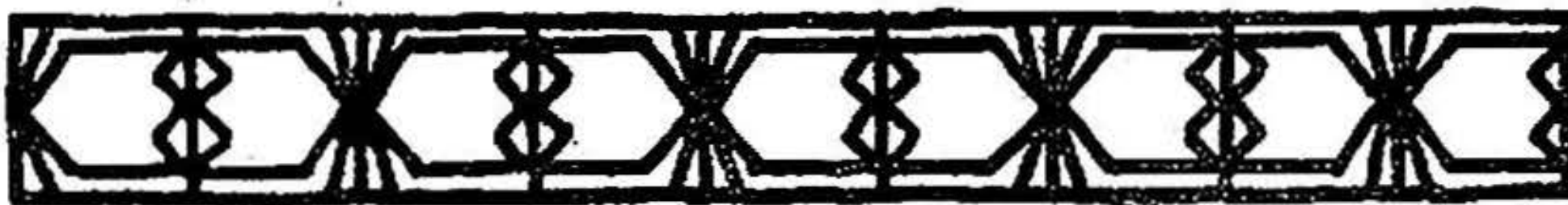
Ég gekk um græna skóga.
Það gullnu letri stóð
saga á hverjum kvisti,
á hverju blaði ljóð.

Þar óttustjörnum undir
ég álfa hvíta sá
í mánasilfri og sindri
sinfóníu slá.

— — — —

Til hvers er að yrkja
óð í heimi þar,
sem allt í söng og sögu
sagt af guði var?

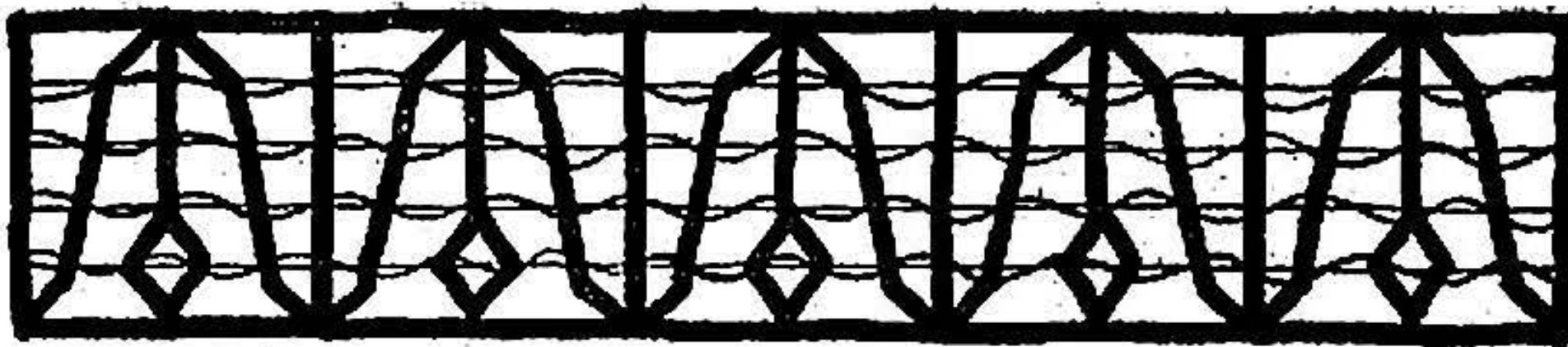
LÍKFYLGDIN

Um næturrósir skuggi skríður,
skríður út úr fylgsni sínu,
kemur heim að húsi mínu,
hljóðlaust inn um gluggann líður
og á veggnum eins og vofa
eftir samfylgdinni bíður . . . .
— Týnt og horfið, gleymt og glatað,
gamlir draumar, sviknar vonir,
allt, sem fyrr var elskað, hatað,
aftur mér í geði brennur.
— Álfaröðull rennur.

„Kvöldfiðrildi, kynjagestur!
kemur þú að húsi mínu
að fylgja mér að fylgsni þínu
fortíðinni?“ — „Vagn og hestur
bíður þín, — og brátt við förum
báðir saman. — Stuttur frestur
gefst þér. — Heyr að húsabaki
hófadyn. — Sjá líkfylgdina
stíga föstu fótataki
og fika sig um skuggagjána
undir urðarmána“.

Hann leit til fylgisveitar sinnar:
Með svartan reiðing, beizli, tauma
stóð fákur minna feigu drauma,
fyrir líkvagn gleði minnar
spenntur dökkum brotaböndum.
Í bleika kistu sorgarinnar
skugginn þögull líkið lagði,
um leið með fingri sínum benti
á gengin spor mín sjálfs og sagði:
„Sjáðu, þessi líkfylgd bíður“.
— Logamáni líður.

SIGLT AÐ SANDI

Það kemur skip
að köldum Nætursandi
Kólgumiðum frá.

— Und Svörtuloftum
dánarklukkur kveða.

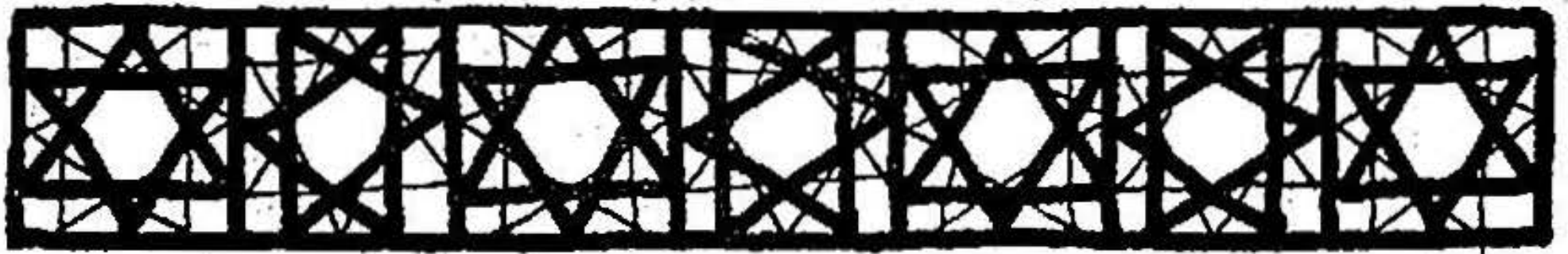
— Hvern er hrópað á?

— Næturjörð á djúpan draumahimin
og dimman ógnasjá.

Það kemur skip
að köldum Nætursandi
af kyljugráum mar.
Og bleikföl andlit
bátverjanna spyrja:
Hvað bíður okkar þar?

Á jörð er harðlæst Helgrind fyrir stafni.

— Á himni stjörnurnar.

HVERT SIGLDIRÐU, KARON?

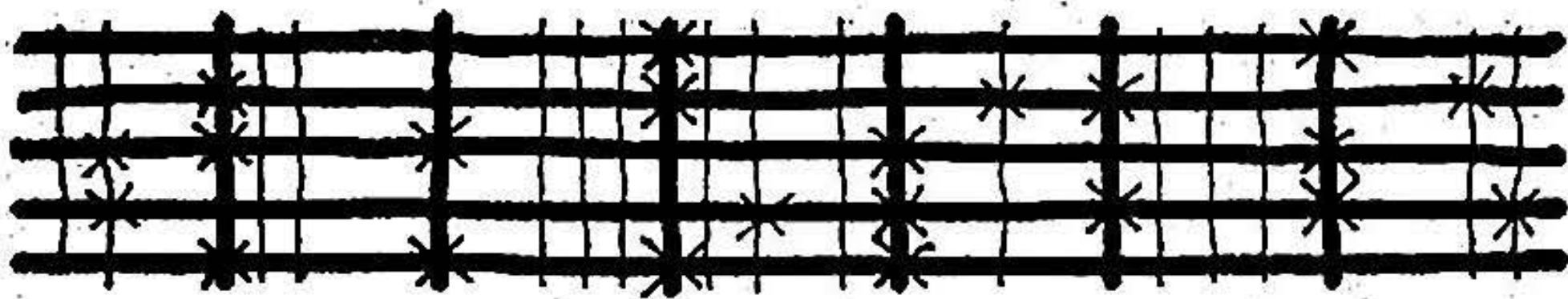
Hvert sigldirðu, Karon, hið koldimma fljót?
Hvarfstu í rökkurheim eilífrar nætur
frá þeim, sem á bakkanum bíður og grætur?
Æ, barn mitt, lát huggast. — Sjá stjörnunum mót.
Þær upp yfir dauða og djúpum þess brenna,
og demántar lífsins á myrkri þess renna
sem ljóstár í auga vors óþekkta guðs.

SESAR LITLI

Í villirósum rökkur hlær.
Og perluglit á pálnann skín
og á þig Sesar sandkassans,
sem byggir undir blöðum hans.
— Og engill kvöldsins óð sinn slær
á mánans mandólín!

Ó, dularfullu draumar manns:
Hve líf þitt allt er hismi og hjóm,
unz Rómaborg þín risin er,
og Kleópatra kemur hér
mót Sesar litla sandkassans
björt sem mánablóm!

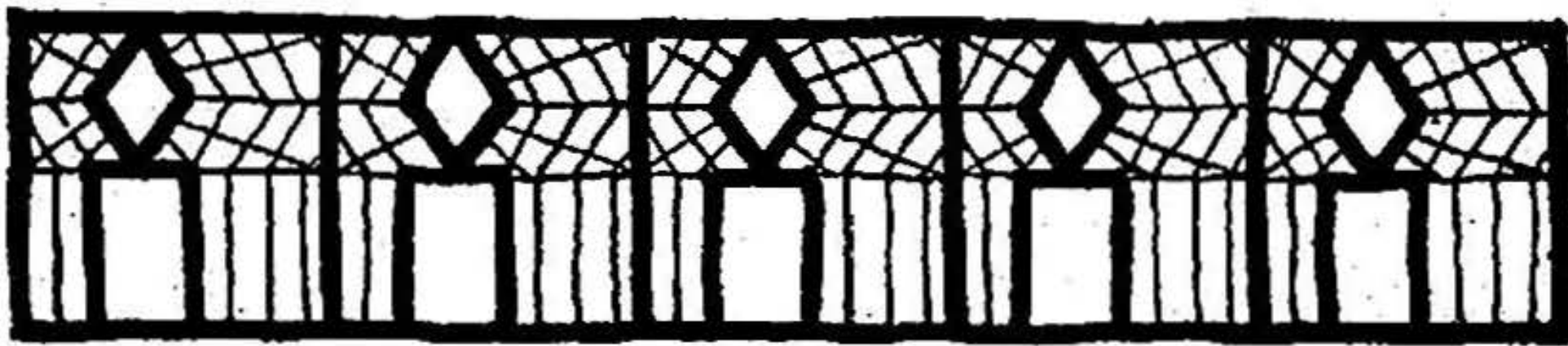
BËTLARI Í PARÍS

Borgin sveipast skuggaskikkju nætur.
Skýla votir múrar auðum garði.
Þar forn og máður friðarminnisvarði
fátækling í skuggann hverfa lætur.

Hjá varða þessum næturhæli hefur
hermaður, sem fyrir land sitt barðist
og meðan limir heilir voru varðist,
— nú vesæll, einn hjá staf og hækju sefur.

— — — —

Við Sigurbogann lifir logi rauður,
þar land þitt reisti honum sali merka,
sem barðist fyrir burgeisa og klerka.
— En bróðir þinn á Stjörnutorgi er dauður.

Í MUSTERINU

Skuggar manna yfir andlit mitt
með ásakandi hungursvipum falla.

Ur nýjum gröfum koma þeir og kalla:

— Af krásum dýrum svignar matborð þitt.

Þú vissir ei, hve örbirgð heims var hörð,
að hungurvofan nærðist þínu brauði.

Hví sultum vér? — Oss hertók hungurdauði.

Er hörmung stærri til á Kains jörð?

Skuggar manna yfir andlit mitt
ásakandi, vofubleikir renna.

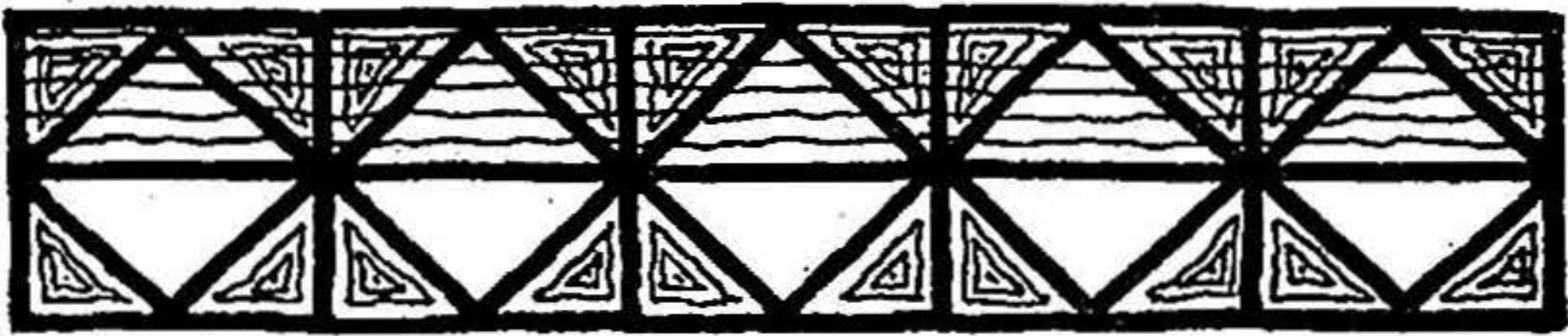
(Í kirkju minni kertaljósinn brenna.

Hér krýp ég, herra, innst við skríni þitt).

— Vígaslóðum heim þeir halda frá
og horfa á mig þöglir líkt og dauðinn:
Var blóði voru fórnað fyrir auðinn?
Æ, fyrirgef mér. — Hef ég drepíð þá?

Skuggar manna yfir andlit mitt
með ásakandi kuldaglotti leika.
Þeir út úr hverju rökkurskoti reika
og ráða úr hverri gætt á herfang sitt.
— Náðarherra, sel mér aflausn enn.
(Innst í kór ég vík að prestum mínum
skildingum og hyl í helgiskrínum).
— Herra, — — sendu frá mér þessa menn!

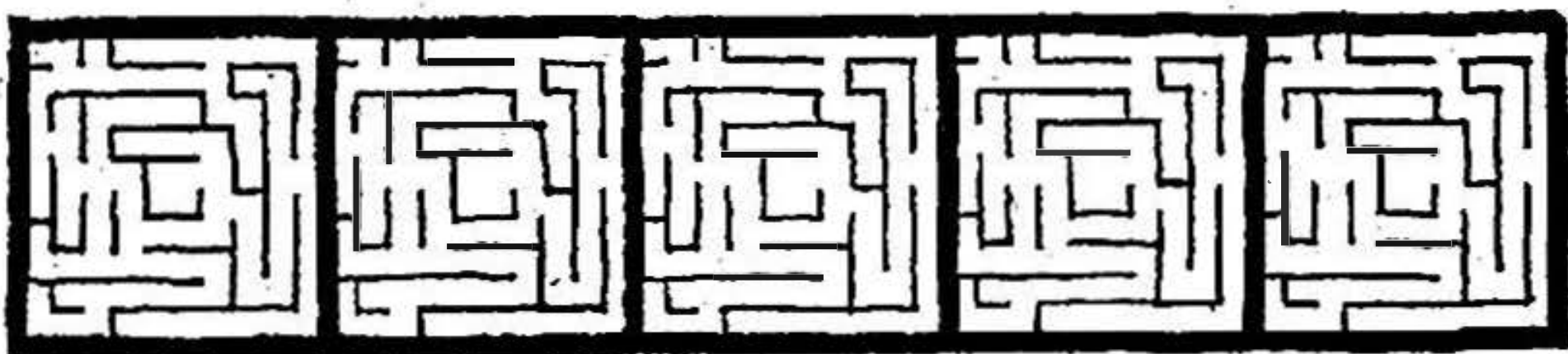

AUSTUR OG VESTUR

Kvöldbjarma slær um hin vestrænu veldi.
Valkyrja gleymskunnar stríðsvagni ekur
úr daganna rauða og eilífa eldi
og öskuna með sér á sorphauginn tekur.
— Kvöldbjarma slær um hin vestrænu veldi.

Brestur nú ok hinnar austrænu nætur.
Óttuföl stjarna í vestrinu hnígur.
Heimspjóðir rumska og rísa á fætur,
og risinn úr ánauð í hásetið stígur.
— Brestur nú ok hinnar austrænu nætur.

Um Austurlönd morgunn upp hurð sinni hríndir,
en hnígandi logar í vestrinu brenna,
og kvöldskuggar rauðir um madonnumyndir
og mósaik aldanna renna.

TRÖLLIÐ OG DVERGURINN

Að sannleikans húsi
er langur og villugjarn vegur,
vegur, sem hríslast
um lyginna göldrótta skóg,
sem pílagrím margan
að paradís heimskingjans dregur:
Í paradís þessari
trölíð og dvergurinn bjó.

Í heimsókn til sannleikans
réðust þeir rauðum á degi.
Risinn tók dverginn
og bar hann á stálöxlum tveim
dagleiðir margar
í ófærð á áttlausum vegi,
því erfið er för sú
að komast til sannleikans heim!

Og risinn varð seinstigur:
Megin og minni hans þrýtur,
hann myrkur og lotinn
um villustíg skógarins fer,
svefnlaust og rökkvað
er augað, og andi hans hrýtur,
en ánægða forsjón
á langþreyttum herðum ber.

Þar ígrundar dvergurinn
trúmál og tilveru sína,
tilgang og eðli
þess lífs, sem í skóginum býr.
Um siðspeki og stjórnvizku
ljós sitt þar lætur hann skína,
er leið sína risinn
að hóbýlum sannleikans snýr.

Svo mælir dvergurinn:
„Stjörnurnar vísa oss veginn
að veröldum guðanna
handan við skógarins þröng,
og að paradís andans
mér pílagrím vizkunnar lýsa“. —
„E-pú“, sagði trölllið,
„sú för verður mér nokkuð löng!“

Dvergurinn mælir:
— „Vort jarðlíf er barátta og byrði,
sem bera vér þurfum
um skóginn að áfangastað.

Sú fórn er það mesta
og eina sem einhvers er virði“.
„Á“, — sagði trölilið —
„Hu, fórnin? — Já, laukrétt er það!“

„Þægur og hlýðinn
og auðmjúkur áttu að vera,
óttastu drottin
og vinn fyrir náunga þín.
Með hógværð og stillingu
byrðina þína skalt bera“.
— „Bö-hum“, — sagði trölilið,
og lagfærði húsbónda sinn.

Þá mælti dvergurinn:
„Ólíkir erum vér bræður!
Frá upphafi taldist ég
fremri og voldugri þér.
— Sá veiki skal þjóna
og hlýða þeim ríka, sem ræður“.
— „Rétt“, — sagði trölilið,
„að þjóna var áskapað mér.

En er þetta ekki húsið?“
„Ei sé ég þá sjónvillu þína.
Hinn svartasti galdur
þig blekkir — og förum þar hjá“,
dvergurinn inni.
— Svo ræddi hann við samvizku sína
um siðspeki þeirra,
er drottna hér jörð vorri á:

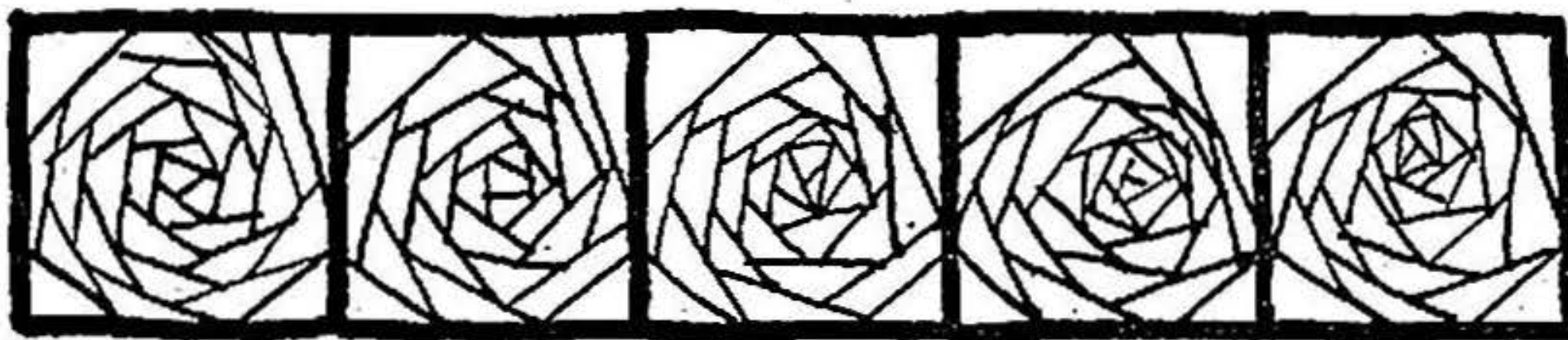
„Einn er hér hamar!“
(„Já, slíkur er stórmenna siður!“)
„Steðji er annar!“
(„Já, — þú gerðist höfðingi hér,
og með valdhafans drambi
og hofmóði horfirðu niður
úr hásæti slíku
á þann, sem á öxlum þig ber!“)

„Sá sterki á réttinn!“
(„Vei, líf þitt er loddarans flótti,
um lyginna myrkviði
reikarðu veginum frá“.)
— „Hví flý ég þá húsið?“
(„Í leynum þig lýstur sá ótti,
að lítill þar yrðirðu
gólfjöllum sannleikans á!“)

VI
ÞYDD LJÓÐ UR SPÁMANNINUM
EFTIR KAHLIL GIBRAN

UM ÁSTINA

ÞÁ SAGÐI ALMÍTRA: Hvað er ást?

Og hann leit upp og horfði á fólkið, og það varð djúp þögn.

Hann sagði:

Þegar ástin kallar þig, þá fylgdu henni, þótt vegir hennar séu brattir og hálir.

Og láttu eftir henni, þegar vængir hennar umvefja þig, þótt sverðið, sem falið er í fjöðrum þeirra, geti sært þig.

Og þegar hún talar til þín, þá trúðu á hana.

Þó að rödd hennar kunni að eyða draumum þínum, eins og norðanvindur, sem leggur garð þinn í auðn.

Því að eins og ástin krýnir þig, eins mun hún krossfesta þig.

Eins og hún teygir arma sína upp í trjákrónuna og gælir við mýkstu laufin, sem titra í sólskininu, eins mun hún seilast niður að rótunum og losa um þau bönd, sem binda þær jörðinni.

Hún safnar þér til sín eins og kornbundum.

Hún þreskir þig, þar til þú verður nakin.

Hún sáldar þig frá hismi þínu.

Hún malar þig hvíta.

Hún hrærir þig, unz þú verður auðmjúk.

Og síðan leggur hún þig á helgan eld og gerir þig að brauði hinnar helgu kvöldmáltíðar.

Allt þetta mun ástin gera við þig, til þess að þú megir þekkja leyndardóma hjarta þíns og þannig verða brot af hjarta lífsins.

En ef þú, vegna ótta þíns, leitar aðeins að fróun og nautnum ástarinnar, þá er þér betra að hylja nekt þína og hverfa úr kornmylnum ástarinnar inn í veröld, sem á sér hvorki vor né haust, þar sem hlátur þinn er holur og tár þín ógrátin.

Ástin gefur ekkert nema sjálfa sig og þiggur ekkert nema sjálfa sig.

Ástin á engar eignir og verður aldrei

eign, því að ástin á sig sjálf og er sjálfri sér nóg.

Þegar þú elskar, skaltu ekki segja: „Guð er í hjarta mínu“, segðu heldur: „Eg er í hjarta guðs“.

Og þú mátt ekki halda, að þú getir ráðið för ástarinnar, því að ástin, ef þú ert hennar verð, stjórnar för þinni.

Ástin þráir aðeins að fullkomna sjálfa sig.

En ef þú elskar og þráir, þessar séu þá þrjár þínar:

Að bráðna og renna fram eins og lækur, sem syngur nóttinni ljóð sitt.

Að þekkja sorg hinnar mestu sælu.

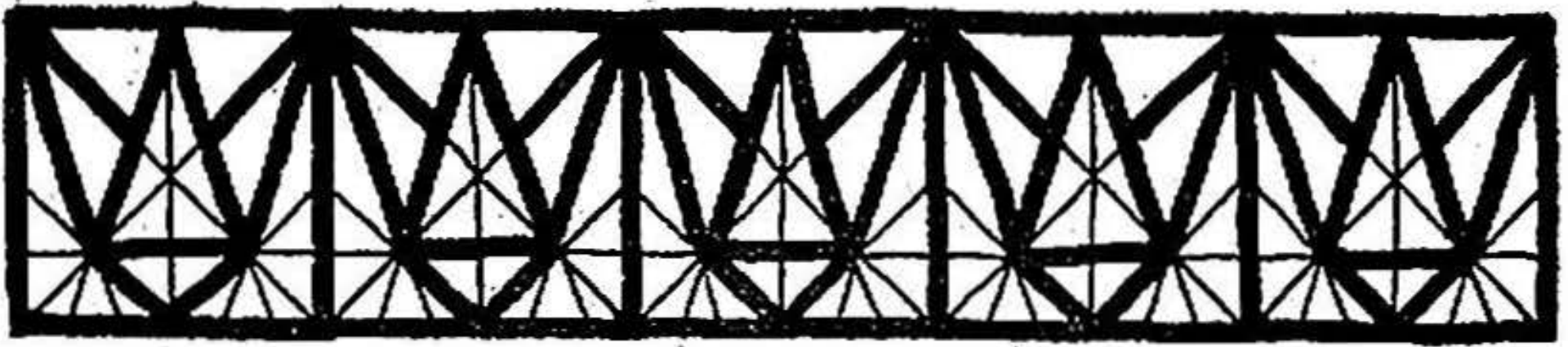
Að bera und í hjarta, vegna þess að þú þekkir ástina.

Og að blæða frjáls og full af innri gleði.

Að vakna að morgni með vængjað hjarta og fagna nýjum degi ástar þinnar.

Að hvíla hljóð um hádegisdag og finna al-sælu ástarinnar.

Að snúa heim að kvöldi með þakklátum huga og sofna með fyrirbæn í hjarta og lofsöng á vörum.

UM HJÓNABANDIÐ

ÞÁ TÓK ALMÍTRA aftur til máls og sagði:

Meistari, talaðu við okkur um hjónabandið.

Og hann svaraði og sagði:

Þið fædduzt saman, og saman skuluð þið verða að eilífu.

Saman skuluð þið verða, þegar hvítir vængir dauðans leggjast yfir daga ykkar.

Já, saman skuluð þið verða jafnvel í þögulli minningu guðs.

En verið þó sjálfstæð í einingu ykkar, og látið vinda bímínsins leika milli ykkar.

Elskið hvert annað, en látið ástina ekki verða að fjötrum.

Látið hana heldur vera síkvikan sæ milli ykkar sálarstranda.

Fyllið hvort annars bikar, en drekkið ekki af sömu skál.

Gefið hvort öðru brauð ykkar, en borðið ekki af sama hleifi.

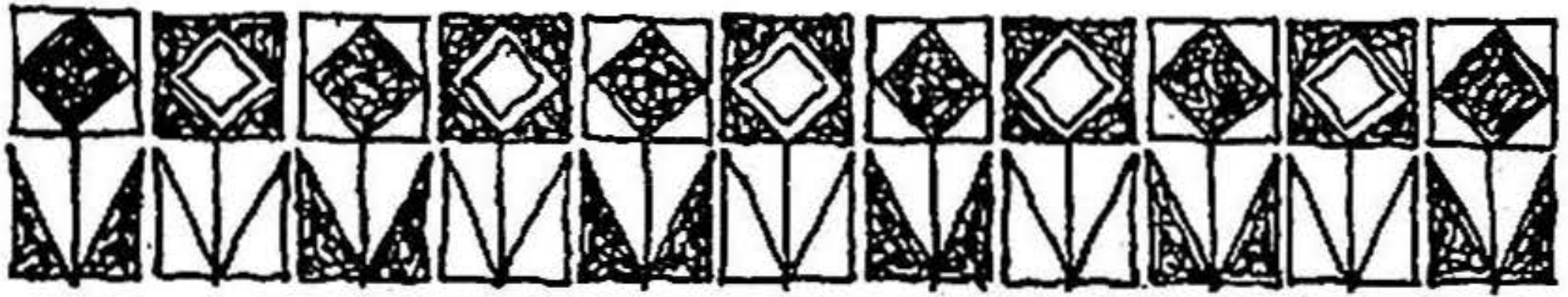
Syngið og dansið saman og verið glöð, en leyfið hvort öðru að vera einu, eins og strengir fiðlunnar eru einir, þótt þeir leiki sama lag.

Gefið hvort öðru hjarta ykkar, en setjið það ekki í fangelsi.

Aðeins hönd lífsins getur haldið hjörtum ykkar.

Og standið saman, en ekki of nærri hvort öðru:

Því að það er bil á milli musterissúlnanna og eikin og kýprusviðurinn vaxa ekki hvort í annars skugga.

UM BÖRN

OG KONA EIN, sem hélt á ungbarni á
armi, sagði:

Talaðu við okkur um börn.

Og hann sagði:

Börn ykkar eru ekki börn ykkar.

Þau eru synir og dætur lífsins og eiga sér
sínar eigin langanir.

Þið eruð farvegur þeirra, en þau koma
ekki frá ykkur.

Og þó að þau séu hjá ykkur, heyra þau
ykkur ekki til.

Þið megið gefa þeim ást ykkar, en ekki
hugsanir ykkar, þau eiga sér sínar hugsanir.

Þið megið hýsa líkama þeirra, en ekki sálir þeirra, því að sálir þeirra búa í húsi framtíðarinnar, sem þið getið ekki heim-sótt, jafnvel ekki í draumi.

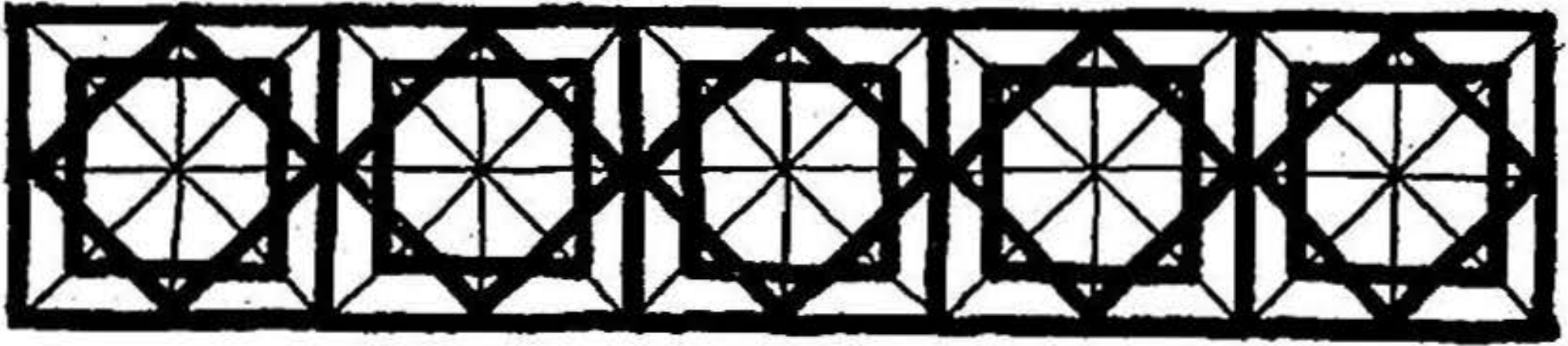
Þið megið reyna að líkjast þeim, en ekki gera þau lík ykkur.

Því að lífið fer ekki aftur á bak og verður ekki grafið í gróf gærdagsins.

Þið eruð boginn, sem börnum ykkar er skotið af eins og lifandi örvum.

En mark bogmannsins er á vegi eilífðarinnar, og hann beygir ykkur með afli sínu, svo að örvar hans fljúgi hratt og langt.

Látið sveigjuna í hendi bogmannsins vera harningju ykkar, því að eins og hann elskar örina, sem flýgur, eins elskar hann bogann í hendi sér.

UM GJAFIR

ÞÁ SAGÐI RÍKUR MAÐUR:

Talaðu við okkur um gjafir.

Og hann svaraði:

Að gefa af eigum sínum er lítil gjöf.

Hin sanna gjöf er að gefa af sjálfum sér.

Því að hvað eru eigur þínar annað en hlutir, sem þú geymir og gætir af ótta við að þarfnast þeirra á morgun?

Og morgundagurinn, hvað mun morgundagurinn færa hinum margvísa hundi, sem grefur bein sín í sporlausan sandinn, eltandi pilagríma á leið til hinnar helgu borgar?

Og hvað er óttinn við skortinn annað en skortur?

Er ekki ótti við þorsta, þegar brunnur þinn er fullur, sá þorsti, sem ekkert fær svalað?

Til eru þeir, sem gefa lítið af nægtum sínum, og þeir gefa til að láta þakka sér, og hin dulda ósk þeirra eittrar gjöfina.

Til eru þeir, sem eiga lítið og gefa það allt.

Þetta eru þeir, sem trúa á lífið og nægtir lífsins, og þeirra sjóður verður aldrei tómur.

Til eru þeir, sem gleðjast, þegar þeir gefa, og gleðin er laun þeirra.

Og til eru þeir, sem þjáast, þegar þeir gefa, og þjáningin er skír þeirra.

Og til eru þeir, sem gefa og þekkja hvorki þjáningu þess né gleði og eru sér ekki meðvitandi um dyggð sína.

Þeir gefa eins og blómið í garðinum, sem andar ilmi sínum út í loftið.

Með verkum þeirra talar guð til manna, og úr augum þeirra lýsir bros hans jörðinni.

Það er gott, að þú gefir, þegar þú ert beðinn, en það er betra að gefa óbeðinn af skilningi.

Og hinum örláta er leitinn að þeim, sem gefa skal, meiri gleði en að gefa.

Og er þá nokkuð, sem halda á eftir?

Allt, sem þú átt, mun einhvern tíma verða gefið öðrum.

Gefðu því, meðan tími er til, og ætlaðu það verk ekki erfingjunum.

Oft hefur þú sagt:

„Ég vil gefa, en aðeins þeim, sem á það skilið“.

Trén í garði þínum mæla ekki þannig, ekki heldur hjörðin í haganum.

Þau gefa til að lifa, því að án þess mundu þau farast.

Vissulega er sá, sem er þess verður að lifa, einnig verður gjafa þinna, og sá, sem er þess verður að drekka af vötnum lífsins, er einnig þess verður, að bikar hans sé fylltur í læk þínum.

Og er til meira manngildi en það, sem fólgið er í hugrekki, trú og jafnvel gjafmildi þess, sem þiggur?

Og átt þú skilið, að menn uppljúki hjarta sínu fyrir þér og brjóti odd af oflæti sínu, til þess að þú megir sjá manngildi þeirra nakið og stolt þeirra óttalaust?

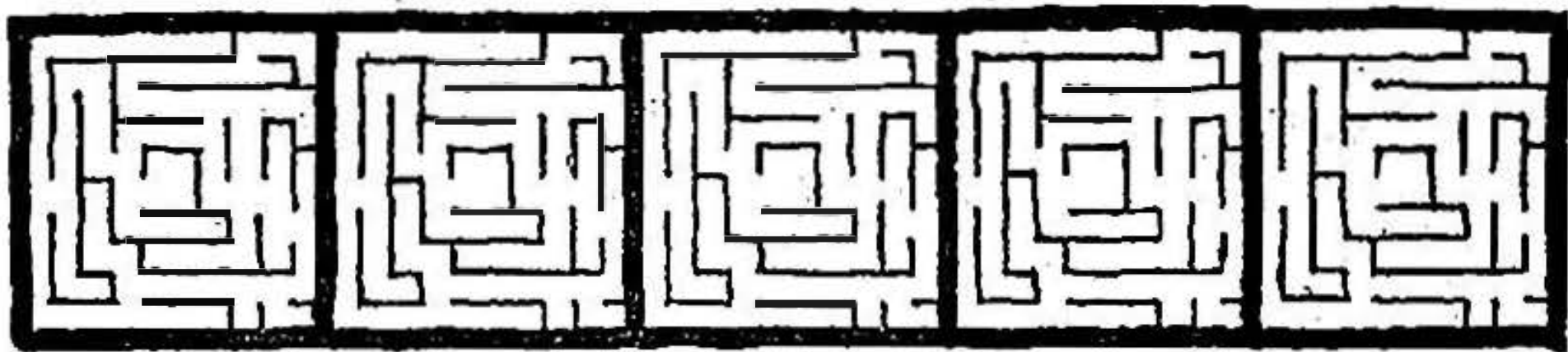
Gakktu fyrst úr skugga um, að þú sjálfur eigir skilið að gefa og vera verkfæri gjafarans.

Því að í raun og veru er það lífið, sem gefur lífinu, og þú, sem heldur sjálfan þig veitanda, ert aðeins áhorfandi.

Og þið þiggjendur, — og þið eruð öll þiggjendur — leggið ekki á neinn klyfjar af þakklæti, leggið ekki ok á ykkur sjálf og þann sem gefur.

Látið heldur gjafirnar verða að vængjum, sem lyfta bæði þeim sem gefur og þeim sem þiggur, því að vera of skuldbundinn gefandanum er að efast um veglyndi hans, sem á vora gjafmildu jörð að móður og guð að föður.

UM VINNUNA

ÞÁ SAGÐI BÓNDI NOKKUR:

Talaðu við okkur um vinnuna.

Og hann svaraði og sagði:

Þið vinnið til að fylgja framþróun jarðarinnar og heimsandans.

Því að iðjuleysinginn verður strandarglópur tímans og stígur út úr framvindu lífsins, sem stefnir hátignarlega og í stoltri undirgefni til hins fullkomna.

Þegar þið vinnið, eruð þið hljóðpípa, sem breytir nið daganna í söng.

Og hver ykkar vill sitja þögull og hljóður í hinum samstillta kór?

Alltaf hefur ykkur verið sagt, að vinnan sé bölvun og erfiðið ógæfa.

En ég segi ykkur, að vinna ykkar lætur fegursta draum jarðarinnar rætast, — draum, sem ykkur var í öndverðu ætlað að gera að veruleika; því er vinna ykkar ástaróður til lífsins, og að sýna í verki ást sína á lífinu er að öðlast hlutdeild í innsta leyndardómi þess.

En ef þið kallið lífið þjáningu og brauðstritið bölvun, sem skráð er á ásýnd ykkar, þá svara ég, að ekkert nema sviti ykkar getur hvítþvegið það letur.

Og ykkur hefur verið sagt, að jörðin sé táradalur, og vegna lífsleiða ykkar bergmálið þið það, sem þreyttir menn hafa sagt.

Og ég segi, að sannarlega sé lífið myrkur, nema til sé vilji, og allur vilji er blindur, nema til sé þekking, og öll verk eru fánýt án kærleika.

Þegar þið vinnið í anda kærleikans, þá finnið þið sjálf ykkur, hvert annað og guð.

Og hvað er að vinna af alúð?

Það er að vinna klæði úr þráðum hjarta síns, líkt og það væri ofið handa ástvinu þinni.

Það er að byggja hús með ljúfu geði líkt og það ætti að verða handa ástvinu þinni.

Það er að sá af umhyggju og uppskera með gleði, líkt og þú værir að safna ávöxtum handa ástvinu þinni.

Það er að leggja sál sína í öll verk sín og

vita, að helgir menn fortíðarinnar standa þér við hlið.

Oft hef ég heyrt ykkur segja eins og upp úr svefni: „Sá, sem heggur marmara og meitlar sál sína í steininn, er göfugri en sá, sem yrkir jörðina.

Og sá, sem höndlar regnbogann og leggur hann á léreftið líki manns, er meiri en sá, sem býr til skó á fætur okkar“.

En ég segi ykkur, ekki í svefni, heldur í ljósri vöku, að vindurinn hjalar engu hlýlegar í blöðum eikarinnar en við grasið á grundinni.

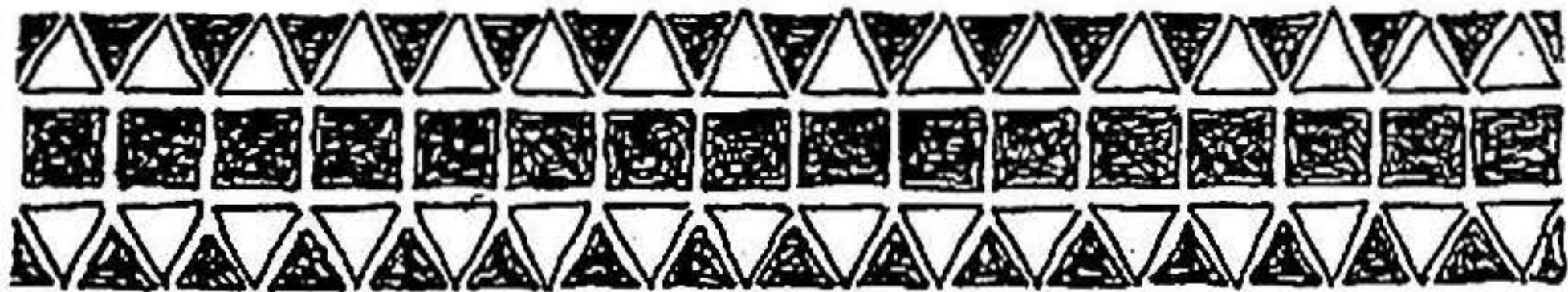
Og sá einn er stór, sem með ást sinni breytir þyt vindsins í ljóð og söng.

Að vinna er að sýna ást sína í verki.

Ef þú getur ekki unnið verk þitt glaður, heldur með þungum móð, þá er þér betra að hætta starfi þínu og setjast niður við anddyri musterisins og biðjastb eininga af þeim, sem vinna verk sitt glaðir.

Ef þú kremur vínberin með ólund, þá blandar þú vínið eitri.

Og þótt þú syngir eins og engill, en hefðir ekki yndi af söng, þá gerðir þú eyru manna ónæm fyrir söng dagsins og ljóðum næturinnar.

UM HÚS

NÆST gekk fram smiður einn og mælti:

Talaðu við okkur um hús.

Og hann svaraði og sagði:

Gerðu hugsunum þínum bústaði á öræfum, áður en þú reisir þér hús í borginni.

Því að eins og þú leitar heim í rökkrinu, eins þarf hin friðlausa sál þín, hið fjarlæga og einmana, sem í þér býr, að leita til sinna heimkynna.

Hús þitt er hinn stærri líkami þinn.

Það dafnar í sólskininu og sefur í næturkyrrðinni, og svefn þess er ekki draumlaus. Dreymir ekki hús þitt? Og leitar það ekki í draumi út úr borginni upp til dala og fjalla?

Ég vildi, að ég gæti tekið hús ykkar í hönd mér og þeytt þeim eins og sáðmaður út um engi og skóga.

Ég vildi, að götur ykkar væru alir og öngstræti ykkar grænar lendur, svo að þið leituðuð hver annars gegnum víngarða og bæruð með ykkur angan jarðarinnar.

En þetta getur enn ekki orðið.

Forfeðurnir hópuðust saman í ótta sínum. Og sá ótti mun ráða enn um stund. Enn um stund mun borgarmúrin skilja sál þína frá landinu.

Og segið mér, synir og dætur Orphalesu, hvað eigið þið í þessum húsum? Og hvað er það, sem þið geymið bak við læstar dyr?

Geymið þið þar frið, hina hljóðu uppsprettu máttarins?

Geymið þið þar stórar hugsjónir, hina háu sigurboga andans?

Geymið þið þar fegurð, sem leiðir sálina frá glingri úr viði og málmi til fjallsins helga?

Segið mér, hvað geymið þið í þessum húsum?

Eru það aðeins þægindi? Hýsið þið aðeins munaðargirnina, þennan þjóf, sem kemur sem gestur, en verður síðan gestgjafi og að lokum húsbóndi?

Já, og hún verður harðstjóri, sem með

svipu og vendi gerir hina hærri eðlisþætti
sér undirgefna.

Hönd hennar er mjúk, en hjartað úr steini.

Hún syngur þig í svefn og hæðist síðan
að minnkandi manndómi þínum.

Hún glottir við hrörnun þakanís og legg-
ur hann í flos brenninetlunnar eins og brot-
hætt ker.

Sannarlega drepur munaðurinn hið and-
lega líf sálarinnar og fylgir henni síðan
glottandi til grafar.

En þið, börn víðáttunnar, sem unnið ykk-
ur ekki hvíldar, verðið ekki fjötruð eða múl-
bundin.

Hús þitt sé siglutré, en ekki akkeri.

Það á ekki aðv era rósatjald til að hylja
sár, heldur brá, sem verndar augað.

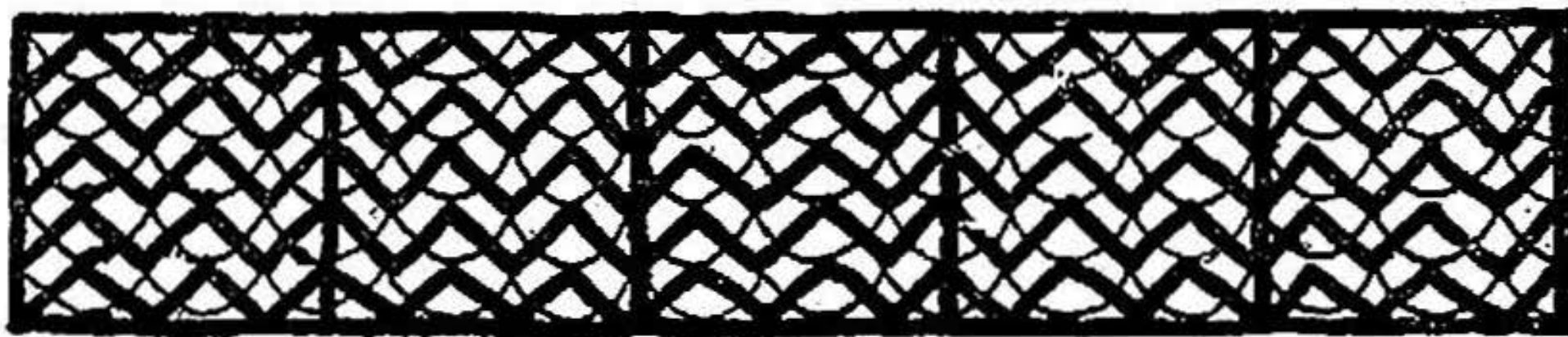
Leggið ekki saman vængina til þess að
komast inn um dyrnar, beygið ekki höfuð-
ið við hæfi loftsins og látið ekki veggina
skorða andann.

Dveljið ekki í gröfum, gerðum af hinu
dauða handa því, sem lifir.

Og þótt hús þitt sé stórt og fagurt, getur
það hvorki geymt leyndardóm þinn né hýst
þrá þína.

Því að það, sem er æðri ættar í vitund
þinni, býr í höll á himnum, og dyr hennar
eru morgunroðinn, en gluggar hennar eru
söngvar og þagnir næturinnar.

UM KLÆÐI

OG VEFARINN SAGÐI:

Talaðu við okkur um klæði.

Og hann svaraði:

Að miklu leyti hylja fötin fegurðina, en ekki ljótleikann.

Þið klæðið fötum til að hylja nekt ykkar og verða óháð, en þau geta orðið ykkur reiðingur og fjötrar.

Ég vildi, að þið köstuðu oftast klæðum og gengjuð nakin í sól og sunnanþey, því að andardráttur lífsins er í sólskininu og hönd lífsins í blænum.

Sum ykkar segja:

„Það er norðanvindurinn, sem vefur klæði okkar“.

Og ég segi:

Já, það var norðanvindurinn.

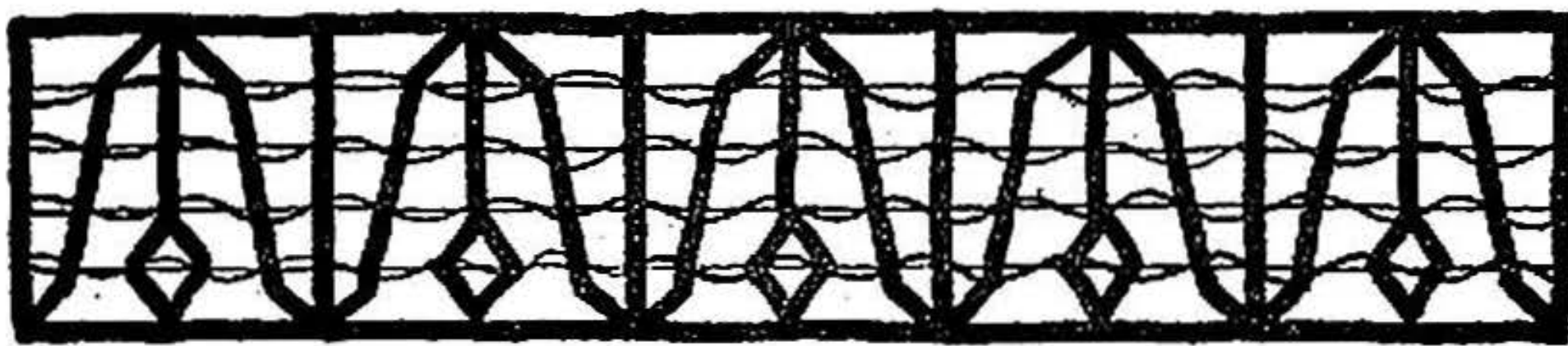
En blygðunin var vefstóll hans og hrörnunin þráður hans.

Og þegar klæði hans var ofið, þá hló hann í skóginum.

Gleymið ekki, að feimnin þarf skjöld gegn auga hins óhreina.

Og þegar hinn óhreini er ekki lengur til, hvað er þá feimnin annað en fjötur sálarinnar?

Og gleymið ekki að jörðin gleðst yfir berum fótum og blæinn langar að leika í slegnu hári.

UM GLÆPI OG REFSINGU

ÞÁ GEKK FRAM einn af dómurum borgarinnar og sagði: Ræddu við okkur um glæpi og refsingar.

Og hann svaraði og sagði: Þegar sál þín yfirgefur þig, fremur þú einn og óvarinn afbrot þín gagnvart öðrum mönnum og sjálfum þér.

Og vegna þeirra yfirsjóna verður þú útskúfaður að biða við hlið náðarinnar.

Guðinn í sjálfum þér er eins og útsærinn, hann er alltaf hreinn.

Og eins og himinninn lyftir hann aðeins þeim, sem hafa vængi.

Hann er bjartur eins og sólin.

Hann þekkir ekki vegi moldvörpunnar og leitar ekki að gryfjum höggormsins.

En í manninum býr fleira en guðsvitunlin.

Margt í þér er ennþá mannlegt og margt ekki mannlegt ennþá, heldur óskapnaður, sem gengur í svefni og bíður þess að vakna.

En um manninn í þér mun ég nú ræða, því að það er hann, en ekki guðinn í þér eða dýrið í svefnrofunum, sem þekkir glæpi og refsingu.

Oft hef ég heyrt ykkur tala um þann, sem fremur glæp, eins og hann væri ekki einn af ykkur, heldur ykkur ókunnur og framandi gestur í veröld ykkar.

En ég segi ykkur, að alveg eins og dýrlingurinn og hinn réttláti eru ekki betri en það bezta í ykkur, eins er þrjóturinn og kjáninn ekki verri en það versta í ykkur.

Eins og laufblað gulnar ekki án leyndrar vitundar trésins, eins fremur afbrotamaðurinn ekki afglöp sín án dulins vilja ykkar allra.

Þið stefnið til guðsins í sjálfum ykkur.

Þið eruð vegurinn og vegfarendur.

Og þegar einhver ykkar fellur, þá fellur hann fyrir þá, sem á eftir ganga, og varar við steininum í götunni.

Já, og hann fellur vegna þeirra, sem á

undan gengu og fótvissari voru, en ruddu ekki steininum úr vegi.

Og einnig þetta, þó að það sé erfitt að játa:

Hinn myrti er ekki saklaus af að vera myrtur.

Og sá, sem rændur er, er ekki saklaus af ráninu.

Hinn réttláti er ekki saklaus af gerð illvirkjans.

Og sá, sem hvítþvæir hendur sínar, er þó ekki hreinn af verknaði afbrotamannsins.

Já, hinn seki er oft fórnardýr píslarvotts síns.

Og enn oftari ber hinn dæmdi byrðar hins sýknaða.

Þið getið ekki greint hinn réttláta frá hinum rangláta og hinn góða frá illvirkjanum, því að þeir standa saman hlið við hlið fyrir augliti himinsins, samofnir eins og hvítir og svartir þræðir.

Og þegar hinn svarti þráður slitnar, verður vefarinn að bæta allt klæðið og einnig vefstólinn.

Ef einhver ykkar vill leiða hina ótrúu eiginkonu fram fyrir dómarann, láti hann þá einnig vega hjarta eiginmannsins á vogarskálum og bregða mælistiku á sál hans.

Og lát þann, sem húðstrýkja vill afbrota-manninn, kanna anda þess, sem brotið var gegn.

Og ef einhver vill refsa í nafni réttlætis-
ins og höggva tré hins illa, kanni hann fyrst
rætur þess.

Og ég segi ykkur, að hann mun finna
rætur hins illa og hins góða, hins frjóa og
hins ófrjóa fléttaðar saman í þöglu hjarta
moldarinnar.

Og þið dómara, sem viljið vera réttlátir,
hvaða dóm kveðið þið upp yfir þeim, sem
brýtur ekki lögin, en er þó þjófur í anda?

Hvaða refsingu á að leggja á þann, sem
deyðir holdið, en fellur sjálfur fyrir morð-
ingjum andans?

Og hvernig á að lögsækja þann, sem er
í verki svikari og harðstjóri og þó sjálfur
kvalinn og svívirtur?

Og hvernig á að refsa þeim, sem vegna
iðrunar sinnar líður meiri kvöl en nemur
yfirsjón hans?

Er ekki iðrunin sá dómur, sem kveðinn
er upp yfir mönnum af lögmáli því, sem þér
helzt vilduð þjóna?

Þó getið þið ekki fengið hinn saklausa til
að iðrast eða lyft iðruninni frá brjósti hins
seka.

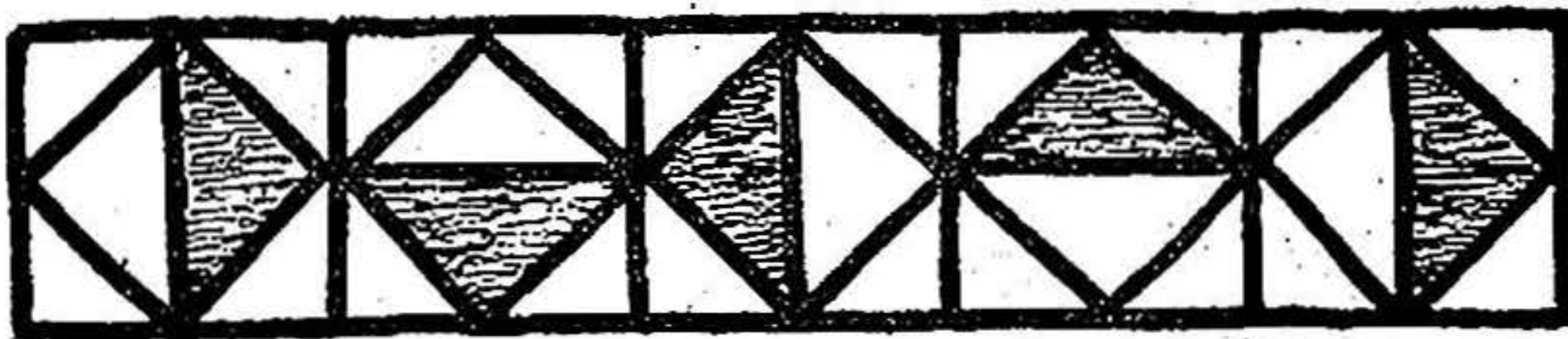
Óboðinn kemur hún og vekur menn um
miðja nótt og knýr þá til að horfast í augu
við sjálfa sig.

Og þið, sem skilja eigið réttlætið, verðið
þið ekki að þekkja öll verk manna og sjá
þau í réttu ljósi?

Aðeins þá munuð þið skilja, að sá, sem uppréttur stendur, og hinn fallni eru hinn sami maður, maður, sem stefnir út úr nótt dýrssálarinnar inn í dag hinnar guðlegu vitundar.

Og að hornsteinn musteinsins er ekki hærri en lægsti steinninn í grunni þess.

UM LÖG

ÞÁ SAGÐI LÖGFRÆÐINGUR EINN.

En hvað um lög okkar, meistari?

Og hann svaraði:

Gaman þykir ykkur að semja lög, en þó enn skemmtilegra að brjóta þau.

Eins og börn, sem leika sér á ströndinni og byggja sandkastala í ákafa, en brjóta þá síðan niður hlæjandi.

En meðan þið byggðið sandkastala ykkar, flytur hafið ykkur meiri sand upp á ströndina, og þegar þið brjótið þá niður, hlær hafið með ykkur.

Hafið hlær alltaf með sakleysingjanum.

En hvað um þá, sem skilja ekki, að lífið er eins og hafið og manna-setningar sandkastalar á ströndinni, þá, sem halda, að lífið sé klettur og lögin steinn til að höggva mynd sína í?

Hvað um krypplinginn, sam hatast við dansmeyjar?

Hvað um uxann, sem ann oki sínu og kallar elginn og dádýrið í skóginum lauslátan flökkulýð?

Hvað um gamla höggorminn, sem getur ekki lengur haft hamskipti og kallar alla aðra nakta og blygðunarlausar?

Og hvað á að segja um þann, sem kemur snemma til veizlunnar, etur yfir sig, fer þreyttur heim og kallar mannfögnuð siðlausan og veizlugesti lögbrjóta?

Hvað á að segja um þessa menn annað en það, að þeir standa einnig úti í sólskininu, en snúa baki við sólinni?

Þeir sjá aðeins skuggann sinn, og skugginn er lögmál þeirra.

Og hvað er sólin þeim annað en höfundur skugganna?

Og hvað er að þekkja þessi lög annað en það, að menn líta niður og skoða skugga sinn á jörðinni?

En þú, sem horfir í sólarátt, hvaða myndir, teiknaðar á jörðina, geta heft för þína?

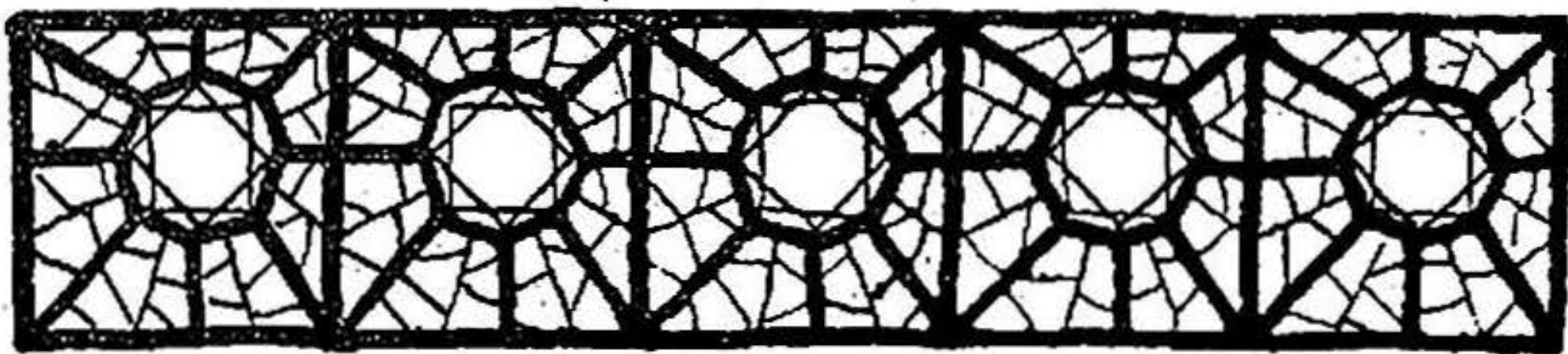
Og þú, sem ferðast á vængjum vindanna,
hvaða veðurviti getur vísað þér leið?

Lög hvers ættu að fjötra þig, ef þú brýtur
ok þitt, en brýtur það ekki á dýflissu
nokkurs manns?

Hvaða lög ættir þú að óttast, þótt þú dansir,
ef þú hnýtur ekki um járnhlekki nokkurs
manns?

Og hver mun flytja þig til dómara, þótt
þú fleygir feldi þínum, ef þú leggur hann
ekki í götu nokkurs manns?

Synir og dætur Orphalesu, þið getið þagg-
að niður í trumbunni og losað strengi fiðl-
unnar, en hver getur skipað lævirkjanum
að hætta að syngja?

UM FRELSIÐ

OG RÆÐUMAÐUR nokkur sagði:

Ræddu við okkur um frelsið.

Og hann svaraði:

Við borgarhliðið og við arineldinn hef ég séð ykkur falla fram og tilbiðja ykkar eigin frelsi, líkt og þræla, sem beygja sig fyrir harðstjóranum og lofa böðul sinn.

Já, í helgum lundimusterisins og í skugga virkismúranna hef ég séð hina frjálsustu ykkar á meðal bera frelsið utan á sér eins og ok og handjárn.

Og sál mín fylltist hryggð, því að þið getið aðeins verið frjáls, þegar jafnvel löngunin til að leita frelsisins verður ykkur

klafi um háls og þegar þið hættið að tala um frelsið sem^t akmark og leiðarlok.

Þið eigið að vera frjáls, þegar dagar ykkar eru ekki áhyggjulausir og nætur ykkar ekki án saknaðar og trega.

Látið allt þetta verða ykkur lárviðarsveiga og lyftið ykkur yfir það nakin og frjáls.

Og hvernig eigið þið að hefjast upp yfir amstur dægranna án þess að brjóta hlekkina, sem þið á morgni skilningsins smíðuð uð fullorðinsárum ykkar?

Í sannleika sagt er það, sem þið kallið frelsi, sterkasti hlekkurinn í þessari keðju, þótt hann glói í sólskininu og blindi augu ykkar.

Og hvað er það annað en brot af ykkur sjálfum, sem þið viljið losna við til þess að verða frjáls?

Ef það eru ranglát lög, sem þið viljið afnema, þá voru þau lög rituð með ykkar eigin hendi á enni ykkar sjálfra.

Þið getið ekki afmáð þau með því að brenna lögbókina, og útsærinn nægir ekki til að þvo þau af enni dómaranna.

Og ef þið viljið brjóta hásæti harðstjórans, þá byrjið á því að brjóta hásætið, sem þið búið honum í huga ykkar.

Því að hvernig getur harðstjóri ráðið

frjálsum og stoltum mönnum nema vegna þess, að það er harðstjórn í frelsi þeirra og stoltið blandið smáninni?

Og ef það er skylda, sem þið viljið losna við, þá minnizt þess, að þið kusuð hana sjálf, fremur en að henni væri þröngvað upp á ykkur.

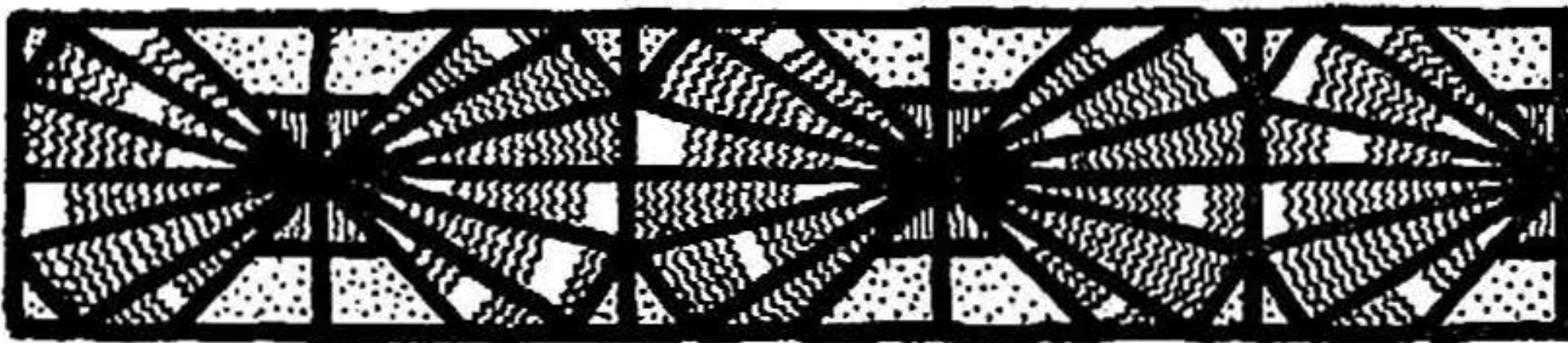
Og ef það er óttinn, sem þið viljið reka frá völdum, vitið þá, að sá ótti er í hjörtum ykkar, en ekki í hendi skálksins.

Vissulega fallast allir hlutir í faðma í vitund ykkar, það sem þið þráið og það sem þið óttizt, það sem þið elskið og það sem þið hatið, það sem þið eltið og það sem þið reynið að forðast.

Þessir hlutir dansa saman um vitund ykkar eins og ljós og skuggar.

Og þegar skugginn líður burt og hverfur, breytist ljós hans í skugga annars ljóss.

Og þannig er um frelsi ykkar, þegar það missir fjötra sína, verður það sjálft fjötur æðra frelsis.

UM VINÁTTU

OG UNGMENNI nokkurt sagði:

Ræddu við okkur um vináttuna.

Og hann svaraði og sagði:

Vinur þinn er þér allt.

Hann er akur sálarinnar, þar sem samúð
þinni er sáð og gleði þín uppskorin.

Hann er brauð þitt og arineldur.

Þú kemur til hans svangur og í leit að
friði.

Þegar vinur þinn talar, þá andmælir þú
honum óttalaust eða ert honum samþykkur
af heilum hug.

Og þegar hann þegir, skiljið þið hvor annan.

Því að í þögulli vináttu ykkar verða allar hugsanir, allar langanir og allar vonir ykkar til, og þeirra er notið í gleði, sem krefst einskis.

Þú skalt ekki hryggjast, þegar þú skilur við vin þinn, því að það, sem þér þykir vænst um í fari hans, getur orðið þér ljósara í fjarveru hans, eins og fjallgöngumaður sér fjallið bezt af sléttunni.

Og láttu vináttuna ekki eiga sér neinn tilgang annan en að auðga anda þinn, því að sú vinátta, sem leitar einhvers annars en síns eigin leyndardóms, er ekki vinátta, heldur net, sem kastað er í vatn og veiddir í tómir undirmálsfiskar.

Og gefðu vini þínum það, sem þú átt bezt.

Ef hann verður að þekkja fátækt þína, lát hann þá einnig kynnast auðlegð þinni.

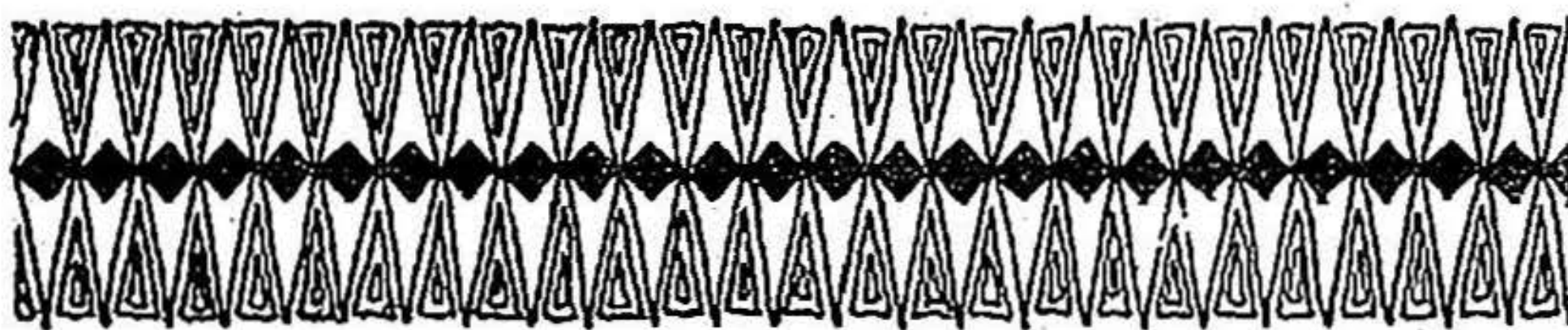
Hví skyldir þú leita vinar þíns aðeins til að drepa tímann?

Leitaðu hans með áhugamál þín.

Því að þú að er hans að uppfylla þörf þína, en ekki tómleika þinn.

Og vertu glaður með vini þínum og njóttu með honum lífsins.

Því að í döggl ítilla hluta finnur sálin morgun sinn og endurnærir.

UM SAMRÆÐUR

OG FRÆÐIMAÐUR nokkur sagði:

Talaðu við okkur um samræður.

Og hann svaraði og sagði:

Þið talið, þegar hugsanirnar nægja ykkur ekki lengur.

Og þegar þið getið ekki lengur dvalizt í einveru sálarinnar, farið þið að lifa á vör-
unum, og orðin verða ykkur afþreying og skemmtun.

Og margt í ræðu ykkar hálfðrepur hugs-
unina, því að hugsunin er fugl, sem í búi orðanna kann að blaka vængjum, en getur ekki flogið.

Til eru þeir, sem leita hinna málgefnu af
ötta við að vera einir.

Í þögn einverunnar sjá þeir andlega nekt
sína og flýja.

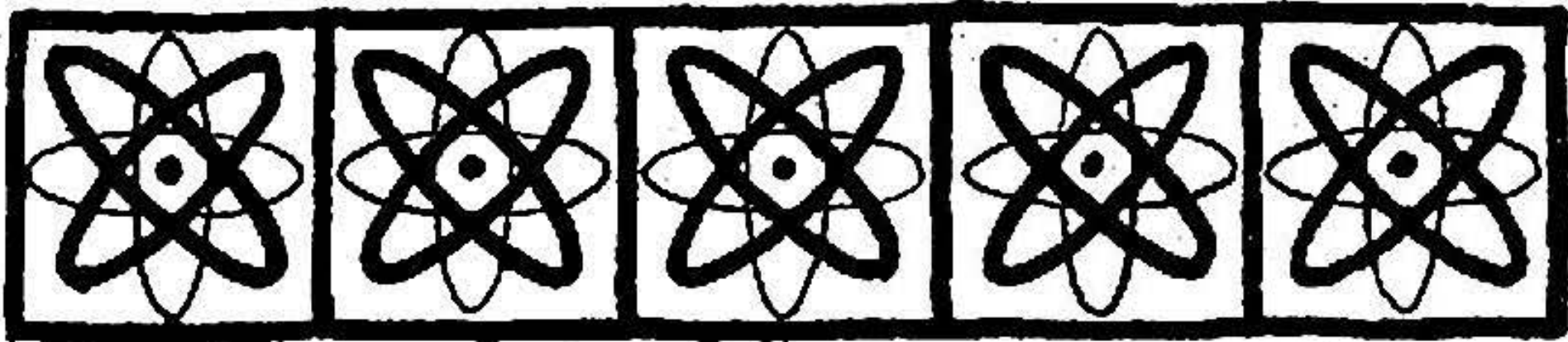
Og til eru þeir, sem segja í hugsunarleysi
sannindi, sem þeir skilja ekki sjálfir.

Og til eru þeir, sem þekkja sannleikann,
en segja hann ekki í orðum.

Í brjóstum slíkra manna dvelur andinn
í ljóðrænni þögn.

Þegar þú mætir vini þínum á veginum
eða á torginu, láttu þá anda þinn bæra var-
irnar og stjórna tungunni.

Láttu hina innri rödd ná eyrum sálar-
arinnar, því að sál hans mun minnast sann-
inda hjarta þíns, eins og menn minnast
víns, þó að litur þess sé gleymdur og bikar-
inn brotinn.

UM GLEÐINA

ÞÁ GEKK FRAM einsetumaður nokkur,
sem kom einu sinni ár hvert til borgarinnar
og sagði:

Talaðu við okkur um gleðina.

Og hann svaraði og sagði:

Gleðin er frelsissöngur, en hún er ekki
frelsi.

Hún er útsprungið blóm langana ykkar,
en hún er ekki ávöxturinn.

Hún er djúp, sem ákallar himininn, en hún
er hvorki dýpið né hið háa.

Hún er fugl, sem flýgur úr búi sínu, en hún er ekki himinvíddin.

Já, á allan hátt er gleðin frelsissöngur.

Syngið hann af öllu hjarta, en seljið honum ekki sál ykkar.

Sum ungmenni leita gleðinnar einnar og verða fyrir ámæli og fordæmingu.

Ég dæmi þau ekki. Ég vil láta þau leita.

Þau munu finna gleði, en ekki hana eina.

Hún á sér sjö systur, og hin sízta þeirra er fegurri en gleðin.

Hafið þið ekki heyrt um manninn, sem gróf upp jörðina í leit að rótum og fann dýrmætan fjársjóð?

Og sumir öldungar minnast gleðinnar með iðrun líkt og yfirsjóna, sem mönnum verður á í ölæði.

En iðrunin er þoka andans, en ekki heiðríkja hans.

Þeir ættu að minnast gleðinnar með þaklátum hug líkt og uppskeru liðins sumars.

Ef þeim er samt fróun í iðruninni, lofum þeim þá að njóta hennar.

Og til eru þeir, sem komnir eru af æskuskeiði og hættir að leita, en eru ekki nógu gamlir til að lifa í endurminningunni.

Og í ótta sínum við að leita og minnast ganga þeir fram hjá gleðinni til þess að syndga ekki gegn andanum.

En jafnvel þeir gleðjast og njóta þess að ganga fremstir á vegi siðferðisins.

Og þannig finna einnig þeir fjársjóð, þótt þeir með skjálfandi höndum grafi eftir rótum.

En segið mér, hver ersá, sem getur syndgað gegn andanum?

Getur næturgalinn storkað næturkyrrðinni eða eldflugan stjörnunum?

Og getur logi þinn og reykur orðið byrði á herðum vindsins?

Halda menn, að andinn sé lygn tjörn, sem hægt sé að grugga með staf?

Oft byrgið þið með sjálfsafneitun ykkar langanir ykkar inni í afkimum sálarinnar.

Hver veit, nema það, sem þið þykizt hafin yfir, bíði ykkar á morgun?

Jafnvel líkaminn þekkir erfð sína og réttláta þörf og verður ekki blektur.

Og líkaminn er harpa sálarinnar.

Sum ykkar slá á þá hörpu fagurt lag, aðrir falska tóna.

Og nú spyrjið þið:

Hvernig eigum við í gleði okkar að greina milli góðs og ills?

Gangið út á engið og inn í garðinn, og þið munuð sjá, að það er gleði býflugunnar að safna hunangi blómsins.

En það er einnig gleði blómsins að gefa hunang sitt.

Því að býflugunni er blómið uppspretta lífsins, og blóminu er býflugan sendiboði ástarinnar, og það er þörf þeirra og gleði að gefa og þiggja.

Synir og dætur Orphalesu, líkizt í lífsnautn ykkar blómum og býflugum.

UM FEGURÐINA

OG SKÁLD NOKKURT SAGÐI:

Segðu okkur frá fegurðinni.

Og hann svaraði:

Hvar ættir þú að leita fegurðar og hvernig ættir þú að finna hana, ef hún sjálf er ekki vegur þinn og leiðarljós?

Og hvernig ættir þú að yrkja um hana, ef hún er ekki vefari orðsins?

Mæddir menn og þjáðir segja:

„Fegurðin er ljúf og mild.

Eins og ung móðir, hálffeimin í dýrð sinni, stígur hún niður meðal vor“.

Og hinir kappsfullu segja:

„Nei, fegurðin er eitthvað ógurlegt og máttugt.

Eins og stórviðri hristir hún jörðina undir fótum okkar og himininn yfir höfði okkar“.

Þreyttir menn og lífsleiðir segja:

„Fegurðin er mjúk og lágróma rödd.

Hún talar í sál okkar.

Rödd hennar fellur inn í þögn okkar eins og dauft ljós, sem skelfur af ótta við skuggann“.

En hinir friðlausu segja:

„Við höfum heyrt kall hennar milli fjalla, og í rödd hennar voru ofnir hófaskellir, vængjagnýr og öskur ljóna“.

Á kvöldin segja útverðir borgarinnar:

„Fegurðin mun rísa í austri í líki morgun-gyðjunnar“.

Og í erfiði dagsins segja verkamenn og vegfarendur: „Við höfum séð hana lúta yfir jörðina úr gluggum sólsetursins“.

Og á vetrum segir bóndinn:

„Hún mun koma yfir roðnandi fjallshnúka með vor í faðmi“.

Og í önnum sumarsins segja kaupamennirnir:

„Við höfum séð hana dansa í fallandi haustlaufi með jómfrúmjöll í hári“.

Allt þetta hafið þið sagt um fegurðina,

og þó töluðuð þið ekki um hana, heldur um þörf, sem ekki var fullnægt.

Og fegurðin er ekki þörf, heldur leiftur guðdómsins.

Hún er ekki þorsti eða fátaekt, sem biðst afsökunar, heldur er hún sál, slegin eldi, hjarta, heillað af töfrum.

Hún er ekki mynd, sem menn sjá, eða ljóð, sem þeir heyra, heldur er hún mynd, sem lifir í hjartanu, þótt augunum sé lokað, og ljóð, sem ómar í sálinni, þó að eyrað nemi ekkert hljóð.

Hún er ekki safinn bak við skorpinn börk eða vængjuð ránfuglskló, heldur er hún garður, sem aldrei fölnar, og hópur engla, sem fljúga að eilífu.

Synir og dætur Orphalesu, fegurðin er lífið, þegar lífið tekur blæjuna frá helgu andliti sínu.

En þið eruð lífið og þið eruð blæjan.

Fegurðin er eilífið, sem horfir á sjálfa sig í spegli.

En þið eruð eilífið og þið eruð spegillinn.

Efnisyfirlit

I. LJÓÐ ÚR VERU

TENINGUM KASTAÐ	bla.	7
KASTIÐ EKKI STEINUM	—	8
ÚTGEFANDINN	—	9
KVÆÐI UM POLL	—	10
FRÍÐUR	—	11
TIL ÞÍN	—	12
Á JÓLANÓTT	—	14

II. MYNDRÍM

MYNDRÍM	—	19
HIÐ FULLKOMNA	—	20
VOR	—	22

III. OKTÓBERLJÓÐ

MORGUNN	—	27
DAGUR	—	28
KVÖLD	—	30
NÓTT	—	31
JÖRÐ	—	32
SÆR	—	33
HIMINN	—	36
LÍF	—	38
TVÖ BLÓM	—	39
FLJÓTIÐ RAUÐA	—	41
HÖLLIN HVÍTA	—	43
HINN ÓÞEKKTI GUD	—	45
STJARNA SPEKINNAR	—	47
HRYNUR LAUF	—	49
SFINXINN OG HAMINGJAN	—	50

IV. ÓRÍMUÐ LJÓÐ

AD STRÍÐI LOKNU	—	55
ÞÚ, SEM ÁTTIR ALLAN HEDINN	—	58
SJÁ ÞESSI RAUÐU SKÝ	—	57
ÞAR SEM SPEKINGARNIR	—	58
SOFIÐ ÉG HEF	—	59
FORMAÐUR ÚTELUTUNARNEFNDAR	—	61
AD KOSNINGUM LOKNUM	—	62

V. RÍMUD LJÓÐ

Í BYRJUN ÞINGS	bls 67
KVÆÐIÐ UM MANNINN	— 69
SKÁLDIÐ	— 71
KRISTUR Í GRASCARDINUM	— 73
NÓTT Í SINAI	— 74
VIÐ GANGES	— 76
UPPRUNI LJÓÐSINS	— 78
GULL AÐ LÁNI	— 79
FRIDARVÖND	— 80
KVÆÐJA	— 81
GÖMUL SYND	— 83
ERFIJÓÐ	— 85
HÖND ER STIÐ	— 85
ÁLFAR	— 86
PERLAN FALDA	— 87
NÆTURLJÓÐ	— 89
GLER	— 91
TEMPLO DI SATURNO	— 93
ÓG GÉKK UM GRÆNA SEÓGA	— 94
LÍEFYLGÐIN	— 95
SIGLT AÐ SANDI	— 97
HVERT SIGLIRÐU, KARON	— 98
SEÐAR LITLI	— 99
BETLARI Í PARÍS	— 100
Í MUSTERINU	— 101
AUSTUR OG VESTUR	— 103
TROLLIÐ OG DVERGURINN	— 104

VI ÞÝDD LJÓÐ ÚR SPÁMANNINUM EFTIR KAHLIL GIBRAN

UM ÁSTINA	— 111
UM HJÓNABANDIÐ	— 114
UM BÖRN	— 116
UM GJAFIR	— 118
UM VINNUNA	— 120
UM HÚS	— 126
UM KLÆÐI	— 128
UM GLEPI OG REFSINGU	— 130
UM LÖG	— 135
UM FRELSIÐ	— 138
UM VINÁTTU	— 141
UM SAMRÆÐUR	— 143
UM GLEÐINA	— 145
UM FEGURÐINA	— 149

